

Pentti Vainio ja Pehr-Eric Pätt pohivat Kymin tulevaisuutta. Sivu 4.

Baltian myyntikonttorin toiminta käynnistyi. Sivu 5.

Hiljaiselo Kuusankoskella päättyi 120 vuotta sitten, kun Kymin Osakeyhtiön ja Kuusankoski Osakeyhtiön tehtaiden rakentaminen alkoi. Helmikuussa 1872 oli Forssassa pidetty kokous, jossa Axel Wilhelm Wahrenin johdolla oli tehty alustava sopimus Kymin Osakeyhtiön perustamisesta. Sivu 8.

Kymmene-konserni on osallistunut merkittävällä materiaalilla Sevillan maailmannäytelyn Suomen osaston toteutukseen. Sivu 9.

Apurahat jälleen jaossa. Sivu 10.

12.6.1992

Kolmoslinjan keitto uusitaan

Vuonna 1977 käynnistyneen Kuusanniemen sellutehtaan kolmoslinjan keitto uusitaan. Ensi syksynä alkavissa muutostöissä linjalle asennetaan uudenlainen imeytin, joka korvaa nykyisen loppuunkuluneen laitteiston. Sellunkeitintä muutetaan siten, että keittoaika pitee.

Uudessa laitteistossa tullaan soveltamaan mustalipeäimeytystä: keittoprosessista otetaan mustalipeää, jota palautetaan osittain imeytykseen. Imeytyksen tarkoitus on saada keittokemikaalit tunkeutumaan puun sisään.

Sopimus Kuusanniemen sellutehtaan 3-linjan keiton uusinnasta allekirjoitettiin Kymin ja Kamyry Oy:n välillä huhtikuun 21. päivänä.

Sellunkeitinmen paisuntasiteitä, joiden kautta mustalipeää poistetaan, siirretään 7 metriä nykyistä alemmas, jotta keittoaikaa saadaan pidennettyä. Projektin aikana uusitaan myös vuonna 1977 käyttöön otettu 3-linjan keiton ja pesemön automaatiojärjestelmä.

Teknisen uusinnan lisäksi hankkeeseen kuuluu normaalia laajempi kehitysprojekti, jolla pyritään uuden-

laisen prosessin optimointiin. Keiton uusinnan merkittävimmät muutokset ovatkin prosessitekniisiä.

Uusinnan päälaitetoimittaja on Kamyry Oy. Uuden imeytinmen rakennustyöt alkavat lokakuun alussa ja asennukset joulukuun alussa. Asennusten vaatima

noin 10 vuorokauden seisokki on tarkoitus pitää keväällä 1993. Laitteistot otetaan käyttöön seisokin jälkeen. Lopullinen aikataulu riippuu kuitenkin markkinatilanteesta.

Uusinnan alustava kustannusarvio on vajaat 50 miljoonaa markkaa.

Maamme massa- ja paperiteollisuus investoi ympäristöhankkeisiin vuonna 1991 yhteensä 750 miljoonaa markkaa. Investoinneista 73 prosenttia kohdistui vesien suojelemaan, 25 prosenttia ilmansuojelemaan ja kaksi prosenttia jätehuoltoon. Kymmene Oy:n Kuusankosken tehtailla ympäristönsuojeluinvestointeihin käytettiin 57,4 miljoonaa markkaa, josta Kymin osuus oli 35,4 miljoonaa markkaa ja Voikkaan 22 miljoonaa markkaa. Kiintoaineita joutui

750 MILJOONAA KOKO SUOMEN METSÄTEOLLISUUDESSA

Kymmenellä Kuusankoskella useita ympäristöinvestointeja

vuonna 1991 kemiallisesta metsäteollisuudesta vesistöihin 18 prosenttia vähemmän kuin edellisessä vuonna. Biologinen hapenkulutus väheni viidenneksellä ja kemiallinen hapenkulutus 12 prosenttia. Orgaanisia klooriyhdisteistä muo-

dotui 1,7 kiloa valkaistua sellutonnin kohti. Kokonaisrikkidioksidipäästöt vähenivät vuonna 1991 edellisestä vuodesta 15 prosentilla, haisevat rikkiyhdisteet 30 prosentilla ja hiukkaspäästöt noin 20 prosentilla.

Voikkaan jätevedet Kuusanniemeen

Kuusankosken alapuoliseen vesistöön vaikuttaa merkittävimmin Voikkaan paperitehtaan jätevesien käsittelyminen Kuusanniemessä vuoden 1993 alusta lähtien.

Hankkeeseen liittyvän Kuusanniemen biologisen puhdistamon toisen vaiheen laitteistoasennukset alkoivat toukokuun lopulla. Voikkaalle on projektiin liittyen rakennettu oma kemiallisesti puhdistetun veden laitos. Tasausaltaan ja varaltaan sekä pumppaamon rakennustöitä viimeistellään ja laitteistoasennukset ovat alkaneet. Voikkaalla jatkuu jäteveden pumppaamiseen liittyvä vedenkuluksen vähentämisprojekti.

Verlassa oli kansainvälisenä museopäivänä medelajuhlan tuntua, kun julkinen sana kertoi tuoreesta suojelukohdeesta. Kymenlaakson alueradjo teki aiheesta puolen tunnin suoran lähetyksen, jossa Merete Manninen haastatteli Esko Pukkila (vas.), Velkko Talvea ja Eero Niilkoskea.

Verlasta suojelukohde

Verlan historiallinen pahvitehdas ympäristöineen on otettu rakennuslain mukaiseen viralliseen suojeluun Kymen lääninhallituksen 18.5. tekemällä päätöksellä, joka vielä alistetaan valtioneuvoston vahvistettavaksi. Suojelua on esittänyt Verlan museoalueen omistaja Kymmene Oy.

Merkittävä suojelupäätös syntyi kansainvälisenä

museopäivänä sekä ajan-kohtana, jolloin on kulunut 120 vuotta Verlan pahvitehtaan ja 20 vuotta Verlan tehdasmuseon käynnistymisestä.

Harvinaisuutensa johdosta Verlan museoalue on asetettu ehdolle UNESCO:n ylläpitämään maailmanperintölistaan, johon liitetään kansainvälisesti arvokkaita kulttuuri- ja luonnonperintökohteita eri puolilta maailmaa. Aiheesta enemmän sivulla 2.

POVARI

TALOUSPOLITIIKAN TYÖNJAKO

Suomessa on vuosikymmeniä vannottu talouspolitiikan työnjaon kolmi-naisuuden – hallitus, Suomen Pankki, työmarkkinajärjestöt – toimivuuteen. Jo lähihistoria kuitenkin opettaa, että näin ei ole tapahtunut. Päinvas-toin. Talouspolitiikkaa on leimannut paitsi eri poliittikalohkojen vastuualu-teen selkeytymättömyys, myös eri tavoitteiden välinen ristiriita.

Rahamarkkinoiden vapauttaminen 1980-luvulla ilman, että verotusta muutettiin uutta ympäristöä vastaavaksi, kiihdytti kotimaisen kysynnän kas-vua ja velkaantumista. Tulopoliittisten kokonaisratkaisujen kytkeminen vero-tuksen keventämiseen ei 1980-luvun lopulla tuonut toivottua palkkamalt-tia. Julkisen sektorin menojen kasvua ei kyetty hillitsemään. Menoja lisättiin surkeilematta, niiden karsiminen jäi puhumisen tasolle. Toisin sanoen, talo-uspolitiikasta puuttui toimiva vastuunjako.

Vastuunjaon selkiintymättömyydestä ja ns. markkinavoimien unohtami-sesta saamme kiittää sitä rauhattomuutta valuuttamarkkinoilla, joka Suo-melle on ollut ominaista myös viimeisen puolen vuoden aikana.

Markkinavoimat eivät suinkaan ole Adam Smithin aikoinaan kuvaama näkymätön käsi. Markkinavoimat ovat tavallisia ihmisiä, jotka ovat huolestu-neita markkasijoitustensa kohtalosta ja siitä syystä kiinnostuneita talouspo-litiikan uskottavuudesta. Viime vuoden marraskuussa nämä "voimat" eivät luottaneet työmarkkinajärjestöjen kykyyn tinkiä palkoista ja niin ajaututtiin pakkodevalvaatioon. Kuluvan vuoden maaliskuun ensimmäisellä viikolla epäilykset kohdistuivat hallituksen kykyyn supistaa budjettialijäämää. Pak-kodevalvaatio vältettiin hallituksen kriisipaketin avulla.

Ei ihme, että pääministeri Aho ja Suomen Pankin uusi pääjohtaja Sirkka

Hämäläinen ovat nyt peräänkuuluttaneet uutta työnjakoa talouspolitiikan hoitoon.

Uudessa työnjaossa eri lohkot huolehtisivat ja vastaisivat omasta reviiris-tään seuraavasti:

- Hallitus vastaa budjettipolitiikasta, jolla julkinen sektori sopeutetaan kan-santalouden kestokyvyn puitteisiin ja budjettivajeet saadaan kuriin.
- Suomen Pankin tehtävä on pitää huolta markan arvosta ja valuuttavaran-non riittävydestä.
- Työmarkkinajärjestöt huolehtivat työmarkkinoiden toimivuudesta, palk-kakustannusten sopeuttamisesta kannattavan tuotannon edellyttämälle tasolle ja siten myös työllisyydestä.

EY-jäsenyys pakottaa pääministeri-keskeiseen poliittiseen järjestelmään ja tekee hänestä itseoikeutetun talouspolitiikan pääkoordinaattorin.

Suurin kysymysmerkki on ay-liikkeen valmius ehdotettuun uuteen työnja-koon. Hallituksen kriisipakettiin kohdistetuista uhkailuista päätellen valmius on todennäköisesti huono.

Jarrutukseen ei uusi työnjakomalli voi kuitenkaan kaatua. Suomessakin työmarkkinoiden pelisääntöjen on uudistuttava – lähestyttävä eurooppa-laista käytäntöä. Siellä palkoista sovitaan yrityksissä, jolloin yritykset voivat ottaa paremman vastuun kannattavuudestaan ja työntekijät työpaikoistaan.

Pitäminen kiinni sellaisista vanhoista säännöistä, jotka eivät enää kuulu moderniin kilpailu- ja markkinatalouteen, tulee kaikille kalliiksi. Velat ja kor-keat korot syövät elintasoja ja samalla elpyminen viivästyy.

Kymen lääninhallitus päättänyt

Kymen lääninhallitus on 18.5.1992 tekemällään päätök-sellä päättänyt suojella raken-nussuojelulain nojalla Jaalassa sijaitsevan Verlan vanhan puu-hiomon ja pähvittehtaan raken-nukset ympäristöineen. Päätös alistetaan vielä valtioneuvoston vahvistettavaksi.

Suojelua on esittänyt Ver-lan museoalueen omistaja Kymmene Oy, jonka toimesta vanha pähvittehdas kunnostettiin ja muutettiin tehdasmuseoksi ta-san 20 vuotta sitten. Tehdasmuse-on perustaminen kuului osana vuonna 1972 Kymiyhtiön juhla-vuoteen, jolloin oli kulunut 100 vuotta sekä Kymiyhtiön että Ver-lan tehtaan perustamisesta.

"Kun Verlan tehdasmuseo otetiin tasan 20 vuotta sitten käyt-töön julkisena nähtävyytenä, oltiin Kymiyhtiössä toki tietoisia Verlan ainutlaatuisuudesta teollisena muistomerkkinä, mutta ei osattu aavistaa sitä jatkuvasti lisääntyvää kansainvälistä mielenkiintoa, jon-ka museo on kuluneina vuosina saanut osakseen", totesi johtaja Eero Niinikoski esitellessään kansainvälisenä museopäivänä Verlan tehdasmuseon 20-vuotista toimintaa sekä juuri tehtyä mer-kittävää suojelupäätöstä.

Kymmene Oy:n tekemään suo-jelualoitteeseen on Niinikosken mukaan vaikuttanut ennen kaik-kea Verlan museoalueen herättä-mä kansainvälinen huomio sekä museoviraston viime vuosina an-tama merkittävä asiantuntija-apu ja taloudellinen tuki rakennusten vuosikorjauksissa.

Verlan museoalue harvinaisuus koko maailmassa

Johtaja Niinikoski toteaa, että Ver-lan on tehnyt kansainvälisesti kiinnostavaksi sen ainutkertaisuus ja säilyneisyys sekä harvinaisuus

koko maailmassa. Täl-lä perusteella museo-virasto on asettanut Verlan museokokonai-suuden ehdolle UNESCO:n ylläpitä-mään maailmanperin-töluetteloon, johon Suomesta hyväksyttiin viime joulukuussa Suomenlinna ja Vanha Rauma. Nykyisellään maailmanperintöluet-telossa on noin 360 poikkeuksellisen arvo-kasta kulttuuri- ja luonnonperintökoh-detta eri puolilta maa-ilmaa. Teollisuushisto-riallisia kohteita luet-telossa on ainoastaan muutama.

Verlasta on ollut erittäin kiinnostunut myös teollisuushistori-allisiin kohteisiin eri-koistunut kansainväli-nen asiantuntijajärjes-tö TICCIIH (The Inter-national Committee for the Con-servation of the Industrial Herita-ge), jonka Suomen osasto on tar-jonnut Verlaa eräiden muiden kohteiden ohella kansainvälisesti merkittävien teollisuusmuisto-merkkien luetteloon.

Suojelun piiriin useita rakennuksia

Suojelupäätökseen on merkitty kaikkiaan seitsemän erillistä ra-kennusta, joista suurin on tiilinen puuhiomo ja pähvittehdas (raken-nusvuosi 1895). Muut rakennukset ovat tiilinen pähvikuivaamo (1893), puinen tehtaanjohtajan asuinrakennus ja konttori "patruu-nan pytinki" (1885, laajennettu 1898), kalkkihiekkatiilinen varas-to- ja myllyrakennus (1902) sekä puinen paali- eli kollavarasto (1900-luvun alku). Suojeltavaan kokonaisuuteen kuuluvat lisäksi

Verlan tehdasmuseo suojellaan

Verlan arkkitehtuurin loi viipurilai-nen arkkitehti Edvard Dippell.

pyöreä keilapaviljonki ja palo-kalustovaja.

Verlan yhtenäisen ja arvokkaan arkkitehtuurin luoja oli viipurilai-nen arkkitehti Edvard Dippell. Hän voitti mm. Viipurin suomalai-sen kirkon suunnittelukilpailun ja hänen johdollaan tämä suuri uus-goottilainen tuomiokirkko myös rakennettiin v. 1892-93. Samanai-kaisesti hän harrasti piirtämässään kaupunkitaloissa saksalaista re-nessanssityyliä.

Yhtenäisen tehdasmiljöön on kuin ihmeen kaupalla välttynyt purkamisilta ja sopimattomilta li-särakennuksilta. Alue on saanut säilyttää sen ilmeen, minkä arkkitehti sille antoi sata vuotta sitten. Samalla kun rakennukset ilmentä-

Nykyisen arkkitehtonisen ilmeensä Verlan tehdasalue sai vuoteen 1895 mennessä. Alue on säilynyt entisellään mei-dän päivimme. Yllä patruunan pytinki vuonna 1936.

vät viime vuosisadan lopun moni-muotoista ja rikasta tehdasarkki-tehtuuria, ne välittävät museovie-raille kuvaa aikakauden elintaso-ta ja tyylitajusta.

Tehdas toiminnassa vuosina 1872-1964

Verlan puuhiomo aloitti toimin-tansa vaatimattomissa puitteissa v. 1872. Verlaan rakennettiin uusi puuhiomo ja sen yhteyteen pähvi-tehdas kymmenen vuotta myö-hemmin. Nykyisen arkkitehtoni-sen ilmeensä tehdasalue sai vuo-teen 1895 mennessä. Tällaisena se on säilynyt meidän päivimme saakka.

Kymiyhtiön omistukseen Ver-lan tehdas tuli vuonna 1922. Pie-nistä teknisistä parannuksista huolimatta käsipahvin tekoa jat-kettiin perinteisin menetelmin ai-na vuoteen 1964 saakka, jolloin

tehtaan toiminta loppui ja tehta-laiset siirtyivät nauttimaan hyvin ansaittuja eläkepäiviään.

Kymiyhtiön ja Verlan yhteisenä 100-vuotisjuhlavuonna 1972 van-ha pähvittehdas otettiin käyttöön ainutlaatuisena tehdasmuseona. Hankkeen alullepanija oli tunnet-tu kymenlaaksolainen historioitsi-ja ja kulttuurivaikuttaja, opetus-neuvos Veikko Talvi, joka vastasi tuohon aikaan Kymiyhtiön tiedo-tus- ja suhdetoiminnasta.

Talven kaukonäköisen toimin-nan tuloksena Verlan tehtaan eri työvaiheista ja -menetelmistä on tutkijoiden käytettävissä moni-puolinen kirjallinen ja kuvallinen dokumenttiaineisto. Tästä on hy-vänä esimerkkinä museoesittelyyn liittyvä dokumenttiefokuva "Näin tehtiin Verlassa käsipahvia", joka filmattiin tehtaan viimeisinä käyn-tipäivinä.

Työskentelytavat uusiksi — esimerkkinä talousosasto

Taloulosastolla on parin viime vuoden aikana uusittu työskentelytapoja. Tavoitteena on ollut parantaa osaston palvelukykyä henkilöstön näkemykset ja omat tavoitteet huomioiden.

■ Taloulosaston työskentelymalli lähtee seuraavista periaatteista:
— Jokainen tuntee omat sekä osaston tavoitteet ja tehtävät ja voi vaikuttaa niihin
— Toiminnan joustavuus
— Nopea ja avoin tiedon kulku
— Korkea ammattitaito
Jotta työnteke olisi mielekästä, täytyy osastolaisten luonnollisesti tietää mitä heiltä odotetaan. Tämän takia sekä osaston että jokaisen omat tavoitteet ja tehtävät määritellään jokavuotisen kehityskierroksen aikana.

Kehityskierroksessa pienryhmät laativat ehdotuksensa kehityskohteista. Näiden ehdotusten perusteella laaditaan yhdessä koko osaston toimintasuunnitelman tavoitteet sovitetaan esimiesalaiskeskusteluissa jokaisen henkilökohtaisiin tehtäviin ja tavoitteisiin. Näissä keskusteluissa arvioidaan myös aikaisemman toiminnan onnistumista ja parannusmahdollisuuksia.

Toiminnan joustavuutta on

Työilmapiiritutkimuksen tuloksia talousosastolaisille esitteli Rea Salovaara-Simola (2. oikealta).

parannettu jakamalla osaston henkilökunta oman vastuualueensa hoitaviin pienryhmiin. Pienryhmissä kaikki osaavat toistensa päätehtävät ja poissaolo- yms. tilanteissa pystytään joustavasti hoitamaan aina kulloinkin tärkeimmät työt. Työt ovat samalla monipuolistuneet ja jokaisen on helpompi hahmottaa oma paikansa kokonaisuuden osana. Molempipuolinen joustavuus työ-

ajoissa on tärkeää, jotta ruuhkajat (tilinpäätökset, budjetit jne.) onnistutaan hoitamaan.

Töiden sujuminen edellyttää avointa ja nopeaa tiedonkulkua, jossa avainasemassa ovat esimiehet päivittäisessä työnohjauksessaan. Suomalaiselle on aina ollut tärkeää tietää, miksi jotakin on tehtävä. Tämä hyvä piirre on säästänyt meidät monilta virheiltilä. Erityisen tärkeää on kertoa myös

ikävät asiat ajoissa, jolloin haittavaikutukset voidaan minimoida. Tiedonkulku on eräs tämän vuosikymmenen menestystekijöistä ja siinä on aina runsaasti parantamisen varaa.

Henkilöstön ammatillinen osaaminen on kaiken perusta. Osaston vuotuiset koulutusohjelmat sovitaan budjetin yhteydessä. Ulkopuolisen ammatillisen koulutuksen lisäksi pyritään lisäämään

myös sisäistä koulutusta ja kollegojen tapaamista. Tätä varten järjestetään mm. loppukesästä ensimmäinen yhteinen talouspäivä Kaukaan talousosaston kanssa.

Oikeilla jäljillä

Taloulosastolla suoritettiin kevään aikana yhteistyössä Kymin työterveyden kanssa työilmapiiritutkimus. Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää, miten osaston henkilöstö on kokenut parin viime vuoden aikana läpiviedyn työskentelytapojen muutoksen.

Tutkimuksen tulokset olivat varsin positiivisia ja rohkaisevat jatkamaan työskentelytapojen kehittämistä. Yhteenvetona tutkimustuloksista voidaan todeta, että työ taloulosastolla koetaan vastuulliseksi, suurta tarkkuutta vaativaksi ja kovin kiireiseksi.

Työpaineista huolimatta omasta työstä ja ammatista pidetään ja henkilösuhteet osaston sisällä ovat hyvät. Tutkimustuloksia esitteli taloulosastolaisille 14.4. Rea Salovaara-Simola. Tilaisuudessa todettiin, että tästä on hyvä jatkaa.

Puhdistamon 2-vaiheen laiteasennukset käynnissä

Kuusanniemen biologisen puhdistamon toisen vaiheen laitteiden asennustyöt alkoivat toukokuun lopulla. Puhdistamoa laajennetaan, koska myös Voikkaan paperitehtaan jätevedet tullaan käsittelemään Kuusanniemessä vuoden 1993 alusta lähtien.

■ Viime vuoden puolella rakennettu uuteen jälkiselkeyttimeen asennetaan lietteen keruusilta. Lisääntyvän jäteveden määrän takia puhdistamon ilmastuskapasiteettia nostetaan yhdellä uudella paineilmakompressorilla ja kuudella lisäilmastimella. Puhdistamon ensimmäisen vaiheen aikana rakennettu toinen ylijäämälietteen varastoallas varustetaan tiivistinkoneistolla.

Asennustyöt saadaan päätökseen pääosin heinäkuussa. Instrumentoinnin ja sähköistyksen muutostyöt valmistuvat kuun lopulla. Koekäyttö alkaa elokuussa, jolloin myös Voikkaan paperitehtaan ve-

siä aletaan pumpata käsiteltäväksi Kuusanniemeen.

Biologisen puhdistamon laajennukseen liittyy myös lietteen käsittelykapasiteetin nosto, joka toteutetaan syksyllä.

Voikkaan osalta tasausaltaan ja vara-altaan sekä pumppaamon rakennustyöt ovat viimeistelyvaiheessa ja laitteistoasennukset alkavat toukokuun lopulla. Asennukset valmistuvat heinäkuun puolivälissä ja koekäyttö alkaa elokuussa.

Jäteveden pumppaamiseen liittyvä vedenkulutuksen vähentämisprojekti jatkuu. Voikkaalta Kuusanniemeen johtavaa putkistoa myöten pystytään pumppaamaan enintään 35 000 kuutiometriä vettä vuorokaudessa. Voikkaan paperitehtaan vedenkulutusta on tähän mennessä vähennetty 37 000 kuutiometriin vuorokaudessa ja kuorimon vesijärjestelyillä uskotaan saavutettavan 35 000 kuutiometrin raja.

Pääministeri avasi elektronisen osakerekisterin

Kymmene Oy:n osakkeiden vaihtaminen arvo-osuuksiksi alkoi toukokuun 4. päivänä. Osakekeskusrekisterin elektronisen arvo-osuusjärjestelmän käynnisti pääministeri Esko Aho.

■ Osakekirjojen vaihto jatkuu elokuun 21. päivään saakka. Vaihtojärjestelyt voidaan hoitaa pankeissa ja pankkiiriliikkeissä. Osakekirjoja otetaan vastaan vaihtoajan jälkeenkin, mutta jatkossa oikeuksien käyttäminen - esim. yhtiökokoukseen ja osakeantiin osallistuminen ja osingon nostaminen kuten osakkeiden myyntikin - edellyttää, että siirto on tapahtunut.

Osakkeenomistajat voivat valita kahdesta arvo-osuusrekisterityypistä. Pankeilla ja pankkiiriliikkeillä on omat kaupalliset rekisterinsä, joiden palvelut ovat maksullisia. Toinen vaihtoehto on Osakekeskusrekisteri (OKR), jonka peruspalvelut ovat osakkeenomistajille ilmaisia.

Kymmene Oy:n torstaina 23. huhtikuuta 1992 pidetyssä varsinaisessa yhtiökokouksessa vahvistettiin yhtiön tilinpäätös sekä myönnettiin vastuuvapaus tilivelvollisille. Yhtiön hallituksen ehdotuksen mukaisesti päätettiin jakaa osinkoa 90 penniä osakkeelta. Osingon maksaminen alkoi 4. toukokuuta 1992 eli samana päivänä

Kuva: Kaius Hedenström

Kymmene Oy on Esko Ahon napin painalluksella siirtynyt arvo-osuusjärjestelmään. Pääministerin seurassa osakerekisterinhoitaja Eila Luotomaa ja hallinto- ja lakiasiainjohtaja Magnus Ståhlberg Kymmene Oy:stä, Liljebankki Unitas Oy:n toimitusjohtaja Vesa Vainio sekä Osakekeskusrekisterin toimitusjohtaja Pertti Eräkare.

Osakerekisterit muuttuvat uudessa järjestelmässä reaaliaikaisiksi ja paperien liikuttelu jää pois. Esimerkiksi osinko siirtyy napin

painalluksella osakkeenomistajan pankkitilille eikä kaupanteossa enää tarvitse kuljettaa ja tarkastaa papereita monessa vaiheessa.

KYMMENE OY:N YHTIÖKOKOUS Osinko 90 penniä osakkeelta

kun yhtiön osakkeiden siirtäminen arvo-osuusjärjestelmään alkoi.

Yhtiökokous valitsi yhtiön hallituksen uudeksi jäseneksi Liikepankki Unitas Oy:n toimitusjohtajan, varatuomari Vesa Vainion.

Uudeksi varsinaiseksi tilintarkastajaksi valittiin kauppatieteiden maisteri Clas Hagert. Uudeksi varatilintarkastajaksi valittiin filosofian kandidaatti Paavo Pitkänen.

Pentti Vainio

”Eikö ole hyvä, asioita otetaan”

Toimitusjohtaja Pehr-Eric Pättin taannoin kymiläisille lähettämä kirje, jossa todettiin, että viime vuotisen suuruisia tappioita ei pitkään kestettäisi, herätti paljon keskustelua yhtiöläisten piirissä.

■ Taloudellisen tilanteen vaikeutta osoittaa se, että talvisydamen ja kesän välillä yhtiössä on toteutettu kaksi lomautusta. Miten koneiden ajaminen ”laakerit punaisina” lomautusten välillä parantaa tuottavuutta, on moni yhtiöläinen kysynyt. Mm. näistä asioista ja yhtiön tulevaisuuden näkymistä keskustelivat toimitusjohtaja Patt ja Paperiliiton Kuusankosken osasto 19:n puheenjohtaja Pentti Vainio. Puheenvuorot kirjasi ja toimitti Uutiskymin päätoimittaja Reijo Virta.

Pehr-Eric Pätt: Vaikka olen puhunut paljon miten huono tilanne on, ei se kuitenkaan ole toivoton. Meidän pitää katsoa, miten pääsemme parhaiten eteenpäin.

Pentti Vainio: En kiellä, ettemmekö olisi vaikeuksissa, mutta sitä on erittäin vaikea kertoa. Miten saan motivoitua ne ihmiset, jotka ovat minun tähän tehtävään valinneet edustajakseen, lähtemään pakkolomalle.

P: Siinä mielessä meillä kaikilla on sama ongelma, vaikka istutaan eri palleilla. Ei riitä, että sanomme: ”tässä ovat faktat ja jokaisen pitää ymmärtää, että se on näin”. Näitä asioita täytyy pystyä tuomaan oikealla tavalla esille eli samalla selittäen miksi asiat ovat niinkuin ovat – tämä on meille molemmille hirveän vaikea tehtävä.

Riittävätkö lomautukset?

V: On vaikea tajuta, että lomautuksilla voidaan oleellisesti pienentää satojen miljoonien tappiota.

P: Meidän teollisuudessamme nämä suhteet ovat yleensäkin vaikeita tajuta. On vaikea saada ihminen työpisteessä ymmärtämään, että se on kiinni juuri hänen kohdallaan säästettävistä kymmenistä tuhansista markoista. Ei se tietenkään ole kiinni edes yksittäisestä 18 miljoonasta, joka lomautuksilla lasketaan säästettävän. Mutta me teemme paljon muitakin asioita ja nämä kaikki yhteenlaskettuna merkitsevät suuria summia. Taivoitteena on tuloksen parantaminen omilla sisäisillä toimenpiteillä noin 100 miljoonaa markkaa ja uskon, että siihen päästään.

V: Kaikkien osatekijöiden kertominen onkin tärkeää. Ihmisillä on vahva käsitys, että lomautustarvetta ei ole. Viimeaikaiset ratkaisut ovat vielä edesauttaneet tämän käsityksen syntymistä. Esimerkiksi arkkisalisissa muutettiin työaikamuotoja, jotta kassat saataisiin pois. Myös lomautuksien päivämäärät ovat ihmetyttäneet. Ne tuntuvat tarkoitushakuisilta.

P: Yksi syy on tietysti se, että pyritään minimoimaan käynnistykset ja pysäytykset, koska ne ovat kalliita.

V: Pääsiäisenähan olisi ollut käyntiaikaa.

P: Jos olisi ajettu, kyllä. Mutta, jos ajetaan vain muutama päivä yli pääsiäisen, on se suhteettoman kallista.

V: Ihmisillä on pitkä muisti, eikä ole kovin montaa aikaa, kun oli kauhea riita ajamisesta juhlapyhänä.

P: Näinhän se valitettavasti on. Tässä tilanteessa ei liiketaloudellisesti ajatellen kannattanut ajaa, mutta parin kolmen vuoden päästä todennäköisesti kannattaa. Tässä se on: tavallaan sama asia, mutta eri tilanteet. Eli silloin kun ei ole riittävästi tilauksia, ei juhlapyhää kannata ajaa, mutta täyskäynnin aikana se on taas kannattavaa. Näitä asioita on hyvin vaikea selittää, mutta on tärkeää puhua niistä ja tuoda askarruttavat asiat esille. Asioille kuitenkin yleensä on luonnollinen selitys.

V: Tiedämme, että kiinteät kustannukset ovat tämän vuoden neljän ensimmäisen kuukauden aikana pienentyneet noin 8 prosenttia. Se kai johtuu suoraan henkilöstömäärän pienemisestä?

P: Suurelta osin, muttei yksinomaan.

V: Ja tuotanto on noussut 3 500 tonnia enemmän kuin oli budjetoitu. Eikö tämä ole sitä, mitä on toivottu? Ennätysksiä on ajettu ehkä jo laadunkin kustannuksella.

P: Laadun kustannuksella se ei saisi tapahtua.

V: Katkojen määrä on katkoraportin mukaan kasvanut suorassa suhteessa koneen nopeuteen.

P: Paljon hyvää kehitystä on silti todella tapahtunut ja kaikkein tärkeintä on ollut tuottavuuden nosto. Tietysti on vaikea selittää, että on pakko seistä, vaikka ajetaan niin kovaa kuin nyt on tehty. Näin tekemällä minimoimme kustannuksia ja sitä kautta löydämme uusia markkinoita. Päätimme jo keväällä, että emme myy paikkoihin, joihin menee enemmän rahaa kuin sieltä saadaan. Kun kaikki

Vaikka tilanne on huono, se ei ole toivoton. Vielä ensi vuonakaan ei päästäne plussan puolelle, mutta jos parannustoimenpiteet saadaan läpi ja hintoja ylös, tilanne on oleellisesti parempi. Kymin tilaa pohtimassa Pentti Vainio (vas.) ja Pehr-Eric Pätt. Taustalla Reijo Virta.

tappelivat niistäkin tilauksista, oltiin vetämässä koko hintatasoa alas.

V: Ei siis ollut järkevää lähteä hintasotaan mukaan, koska se olisi pudottanut hintoja markkinoille jääviltäkin.

P: Näin oli jo käynyt. Nyt näemme toisaalta, että politiikkamme näyttää onnistuvan, koska saamme näköjään aikaiseksi hitaan hinnannousun. Kehitys johtuu myös siitä, että karsimme pois huonot hinnat. Meillä on nyt hiukan toisenlainen tuoterakenne.

V: Hintojen pitäisi kuulemma nousta noin 15 prosenttia, jolloin perin tekeminen olisi kannattavaa?

P: Se ei ihan riitä. Jos otetaan pelkästään hinnat, tarvitaan noin 25 prosenttia.

Miksi ”kovaa ajo” säästää?

RV: Miksi kannattaa pysäyttää koneet ja mahdollisesti lomauttaa ja sitten ajaa lujaa?

P: Pysähdykset eivät sinänsä säästä mitään, mutta tehokkaasti ajaminen merkitsee sitä, että kaikki hyötysuhteet ovat parempia. Kaikessa panostuksessa, esimerkiksi energiassa ja raaka-aineissa, säästetään vähän. Se, että välillä pitää seistä, johtuu siitä, että emme muuten pysty myymään koko valmistamaamme määrää. Jos ajetaan huonolla hyötysuhteella ja alhaisilla nopeuksilla eikä seistä ol-

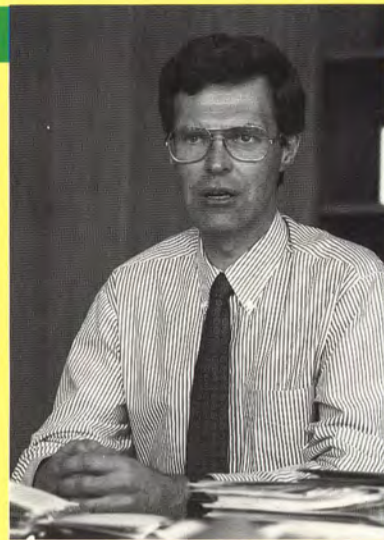
lenkaan, kustannukset nousevat. Nyt tiedämme myös, miten ajetaan kovaa silloin kun täyden ajan aika tulee. Se on melkein yhtä tärkeä asia tuloksen kannalta pitkällä tähtäimellä.

V: Miten tuotannonrajoitusseisokit vaikuttavat koneiden varusteisiin? Kun lähdettiin keväisen seisokin jälkeen ajamaan, niin esimerkiksi kasilla tuli varusteitten vaihto, joka konemiestien mielestä oli aivan selvä seuraus siitä, että koneelle ei ollut ajettu kahteen viikkoon.

P: Myönnän, että kun seistään kaksi viikkoa, riskit ovat selvästi suuremmat. On arvioitava, kuinka paljon rikkoja sattui ja oliko jotain, mitä olisi pitänyt tehdä toisin. Tilanne on aika paljon kiinni sellutehtaasta. Pyrimme etsimään uusia ratkaisuja, eli meidän pitää löytää asiakas, joka ostaa sellua

TAJA PÄTT:

...että vakavia ...aan esille?"

Pehr-Eric Pätt

silloin, kun me emme sitä itse käytä. Silloin voitaisiin ajaa sellutehtaalla koko ajan täysillä ja seistä pieniä pätkiä paperikoneilla.

V: Kun koneella tehtiin pieniä ja suuria korjauksia, niin koneen käyntiaste korjausseinokin ulkopuolella oli kovin korkea.

P: Tämä on oikea havainto. Meidän kannattaa ilman muuta pyrkiä tekemään niin ensi vuonna. Uskon, että jos me pystymme viemään suunnittelemaamme ohjelmaa lävitse, meillä on mahdollisuuksia saada tuottavuutta riittävästi ylös. Jos olemme omilla toimenpiteillämme saaneet aikaan noin sadan miljoonan markan vuosisäästöt ja hinnat ovat pikkujäijä nousemassa, uskon että kaikki ymmärtävät, että tämä on oikea tapa pohjustaa nousua. Minä ainakin pyrin siihen. Toivottavasti saamme kaikki mukaan, jotta ensi

kerralla, kun menee hyvin, tulos on sellainen, jota ei ole koskaan nähty tässä yhtiössä. Sitä me tarvitsemme.

V: Onko jotain pieniä investointeja, joilla tuottavuutta pystytään kohottamaan?

P: Kun nykyiset kikat on käytetty, tulee uusia kikkoja. Asian ehkä ymmärtää paremmin, jos katsoo historiaa. Kuka nykyisiä tuotantolukuja olisi uskonut kymmenen vuotta sitten.

V: Ei kukaan. Muistan, kun seiskaa aikanaan laitettiin käyntiin ja ihmeteltiin, kuinka mahdottomasti sieltä tulee paperia.

P: Tämähän merkitsee sitä, että myös tulevaisuudessa meillä on sellaisia konsteja, joista emme tiedä tänään.

V: Totta: ihminen tekee vuosia omasta mielestään työtä oikein ja työ on hänelle kunnia-asia, ja sit-

ten tulee kesäihminen ja sanoo 'sit tiet ihan sutta'. Ihminen pitää motivoida kehittämään työtä eikä tekemään sitä työn vuoksi. Se on varmasti tulevaisuuden haaste.

P: On ajateltava, miten pääsemme parhaiten eteenpäin sillä tiedolla, mitä meillä on. Meillä on selvästi yhteisiä intressejä työpaikkamielessä.

V: Järjestölle, jota edustan, on työpaikan turvallisuus tänä päivänä tärkein. Ymmärrän myös, että itsellesikin saatetaan antaa kenkää, jos yhtiöllä menee huonosti.

P: Ei saateta, vaan annetaan. Kengän antaminen ei ole kuitenkaan minulle henkilökohtaisesti tärkeämpi kuin firman menestymisen. En voi tehdä liikkeitä, joilla pelastaisin vain oman työpaikkani.

Mikä auttaisi epävarmuuteen?

V: Minulle on ihmisten turvattu työpaikka ja hyvä olo lähempänä sydäntä kuin yksittäinen sopimus. Toivoisin, että ihmisiä ei pitäisi lomauttaa, koska Kuusankoski on poikkeuksellinen paikka; täällä on omakotitaloja suhteessa paljon enemmän kuin missään muualla. Lomautukset tekevät asuntolainojen lyhentävät ihmiset todella epävarmoiksi.

P: Minä ymmärrän tämän. Toivon, että ihmiset ymmärtävät, että tämä oli hyvin poikkeuksellinen tilanne ja että monista vaihtoehdoista tämä ehkä aiheutti vähiten ongelmia. On kuitenkin ollut tiettytyyppinen varmuus toimeentulosta, vaikka jokainen on menettänyt jotain.

V: Huonossa asiassa on myös monta hyvää puolta, esimerkiksi se, että palvelusvuosikorvauksen maksatus voitiin siirtää kahdella viikolla eteenpäin.

P: Tällaisissa asioissa pitää pystyä joustamaan. Myös koko henkilöstölle on annettava tunnustus joustamisesta. Nyt on pyrittävä löytämään ratkaisut, ettei lomautusta tarvitse nopeasti tehdä uudelleen.

V: Ihmisillä on konkreettinen pelko tulevaisuudesta. Monikaan ei välitä pienistä asioista, mutta ajattelee, miten käy, jos tähtitili tulee useammin. Toinen lomautus kuitenkin ymmärrettiin paremmin, joulukuista lomautusta ei pidetty järkevänä.

P: Silloin ehkä ei oltu vielä puhuttu riittävästi tästä asiasta.

V: Informaatio on nyt mennyt perille. Olen kuitenkin pohtinut kirjjeessäsi ollutta uhkatekijää: edellytetään, että vuoden loppuun

mennessä on säästettävä tietty summa. Moni sanoo, että näin ei voi olla, kirje ei ole totta.

P: Eikö ole hyvä, että otetaan näitä asioita esille ja nähdään, että se voi olla totta. Kirjeessä oli tarkoitus osoittaa, että tämä ei ole tavallinen valitus. Nyt ollaan katastrofin partaalla.

V: Sanoit hyvän asian. Vuosia ja vuosikymmeniä on aina valitettu, ettei kannata. Sitä varten ihmiset eivät usko sitä.

P: En tiedä, miten täällä on valitettu ennen. Tiedän tietenkin, miten minä olen valittanut muualla. Pyrin nyt löytämään uusia tapoja kertoa näistä asioista.

V: Monet asiat ovatkin jääneet ihmisten mieleen. Siinä mielessä toimitusjohtajan käynnit työmailla ovat todella positiivinen asia.

P: Tehdaskäynnit ovat antaneet paljon enemmän kuin kuvittelin. Se on ollut minullekin hyvin arvokas asia. Ongelma kannattavuudesta on kuitenkin valitettavasti pitänyt paikkansa. Viimeisen kymmenen vuoden aikana tämä firma on käyttänyt kaksi miljardia markkaa enemmän kuin se on tienannut. Puolet siitä on rahoitettu myymällä omaisuutta. On rakennettu enemmän kuin mihin olisi ollut varaa. Se näkyy juuri tällä hetkellä.

V: Oliko ysin rakentaminen väärä investointi?

P: Se on vaikea kysymys. Mitä muita vaihtoehtoja meillä on täällä Suomessa? Moni ulkomainen firma ei olisi siinä tilanteessa pistänyt niin paljon rahaa kiinni. Toisaalta, ellei sitä olisi tehty, missä sitten oltaisiin. Pitkällä tähtäimellä investointi kuitenkin tuntuu järkevältä, mutta riskit ovat liiketaloudellisesti mitattuna olleet erittäin suuret.

Mikä on tulevaisuutemme?

V: Mikä on tilanteemme ja mihin ollaan menossa?

P: Emme varmaankaan pääse plussan puolelle vielä ensi vuonnakaan, mutta jos saamme parannustoimenpiteemme läpi ja hintoja ylös, niin tilanne on oleellisesti parempi. Jos hinnat romahtavat uudestaan, olemme samassa tilanteessa kuin tänään. Kestää tietenkin monta vuotta ennen kuin voimme kuvitella tekevämme voittoa, jolla peitettäisiin tämä ja edellinen vuosi.

Meillä on kuitenkin tekniset lähtökohdat tulevaisuudessa tehdä näin. On myös tärkeää ymmärtää, että meidän täytyy pystyä

tekemään paljon rahaa silloin, kun sitä on tullakseen. Asiaa on syytä valmistella jo tässä vaiheessa.

Tietenkään en voi luvata, että meillä on ikuisesti 1930 työpaikkaa. Pyrin tietysti siihen, että firma jatkaa elämistään mahdollisimman pitkälle ja että luomme mahdollisuudet ylläpitää työpaikkoja Kuusankoskella. En usko, että henkilökunta lisääntyy, mutta toivon, että pystymme vaikuttamaan siihen, kuinka paljon väki vähenee. Näen, että meillä tulee olemaan vaikeuksia vanhojen tehtaiden kanssa, mutta asioita pitää suunnitella riittävän hyvin etukäteen. Silloin uskon, että voimme hoitaa tätä siten, että ihmisille tulee mahdollisimman vähän henkilökohtaisia ongelmia.

V: On tärkeää, että henkilöstöpolitiikka on tasaista.

P: Lisäksi on kaksi suurta uhkaa. Toinen on klooriton valkaisu ja toinen on uusiopaperi. Olisi hyvä, jos me pystyisimme täällä Suomessa tekemään paperia suoraan puusta ja käyttäen sellaista valkaisu-tekniikkaa, jonka kaikki hyväksyvät. Ei pitäisi laittaa rajoituksia pelkästään siitä syystä, että joku on saanut päähänsä, että joku asia ei ole hyvin. Näillä edellytyksillä meillä pitäisi olla mahdollisuuksia kehittää Kymiä siten, että toiminta täällä olisi riittävän edullista kilpailemaan uusista investoinneista, joita konserniin jossakin vaiheessa tulee. En voi kuitenkaan vaatia investointeja, jos näen suoralta kädeltä, että ne eivät kannata.

Mikälä parannamme tuottavuuttamme ja hinnat kehittyvät normaalisti, meillä parin-kolmen vuoden sisällä pitäisi olla jo erittäin hyvä vuosi tulossa. Sitten eletään ehkä pari vuotta paremmin ja yritetään samalla varmistaa, että seuraavan kerran kun mennään alas, meillä on paremmat valmiudet.

Mutta esimerkiksi kloorittoman valkaisun vaatima 700 miljoonan pakkoinvestointi, joka ei tuota juuri mitään, olisi hirveä isku. Meidän pitää uusia sellutehdasta joka tapauksessa, mutta jos se tehdään noin viisi vuotta ennen kuin tekninen ikä muuten edellyttää, se merkitsee jo pelkinä korkokustannuksina 200 miljoonaa markkaa. Voi olla, että meidät pakotetaan siihen. Se olisi hirvittävän huono asia, varsinkin kun sillä on hyvin vähän tekemistä luonnon hyvinvoinnin kanssa.

KYMMENE BALTICA ALOITTI:

Viro

on kasvava markkina

Kymmene Oy:n Baltian maiden myyntikonttori Kymmene Baltica aloitti toimintansa Tallinnassa toukokuun alussa. Konttorin kautta myydään Kymin ja Kaukaan tuotteita, Kymmene Oy:n omistaman Paperi-Dahlbergin koko tuotevalikoima sekä Kuusankoskella toimivan Rollfaxin telefax-papereita, jotka tehdään Kymin valmistamalle pohjapaperille.

Kymmene Balticassa työskentelee kaksi henkilöä. Toimistopäällikkönä on toiminut toukokuun alusta Aasa Lepik ja myyntiedustajaksi nimitettiin kuun loppupuolella Alo Ventsel.

Kymmene Baltica on paperia välittävä edustusto. "Emme vastaa laskutuksesta, vaan tehtaat hoitavat sen suoraan asiakkaiden kanssa. Laskutuksessa käytetään länsivaluuttua", Aasa Lepik kertoo. Kesäkuussa Virossa on tarkoitus ottaa käyttöön oma valuutta, kruunu. Sen jälkeen maan sisäinen laskutus toimii kruunuilla.

Virolaisten paperinkäyttäjien suurin ongelma on valuuttapula.

Yhteisyritykset ja osakeyhtiöt, joilla on ulkomaisia osakkaita ovat parhaassa asemassa, koska ne pystyvät ostamaan tuontipaperia valuutalla. Jotkut virolaiset lehdet ovat myös onnistuneet hankkimaan valuutta-asiakkaita. Esimerkkinä Alo Ventsel mainitsee Pilt ja Sona -lehden, joka painaa mm. moskovaalaista Moscow Magazine sekä Contact -lehteä ja saa maksun valuuttana. Valuutalla lehti pystyy ostamaan suomalaista paperia. Alhaisten tuotantokustannusten ansiosta se on myös onnistunut hankkimaan tilauksia ulkomailta.

"Useat virolaiset lehdet, kuten Kauppalehti Kaubaleht, painetaan suomalaiselle tuontipaperille. Päivälehdet ja aikakauslehdet käyttävät pääasiassa suhteellisen halpaa venäläistä sekä kotimaista paperia", Alo Ventsel kertoo.

Kaikki korkeatasoisemmat tuotteet on painettava tuontipaperille, koska kotimaisen paperin laatu ei ole tarpeeksi hyvä. Aikoinaan Viro oli omavarainen paperin suhteen ja myös laatu oli korkea. Aasa Lepikin mukaan yksi

Aasa Lepik (vas.) ja Alo Ventsel edustavat Kymmene Oy:n tuotteita Baltian maissa.

kansallisista tavoitteista onkin kunnollisen paperiteollisuuden luominen.

Konttoripaperit kasvussa

Konttori- ja toimistopapereiden käyttö kasvaa Kymmene Baltican edustajien mukaan huomattavasti konttoriteknikan kehittyessä.

Isommissa toimistoissa on omat kopiokoneet ja uusia yrityksiä perustetaan jatkuvasti. Laittevalmistajat ovat myös avanneet omia myymälöitä Tallinnaan, joten ko-

piokonetta ei enää tarvitse matkustaa ostamaan ulkomailta.

Toimisto- ja fax-paperit ovatkin Aasa Lepikin mukaan nykyisin merkittävien Viroon myytävä tuoteryhmä.

Mainostaminen on myös lisääntynyt. Ensimmäiset mainostointit perustettiin pari-kolme vuotta sitten ja niiden määrä on kasvanut. Mainonta koostuu pääasiassa lehti- ja sanomalehtimainoksista sekä katu- ja pylväsmainoksista. Suoramainonta on vielä liian kallista ja kannattamatonta. Päälly-

tettyihin papereihin on kiinnostusta, mutta niiden kalleuden takia suuria tilauksia ei ole odotettavissa.

Myös Liettuaan ja Latviaan

Kymmene Baltican toiminta-alue ulottuu Viron lisäksi myös Liettuaan ja Latviaan. Lokakuussa konttori osallistuu Riiasa pidettävälle kontaktimes-suille.

Muut Baltian maat ovat olosuhteiltaan Aasa Lepikin mukaan hyvin samankaltaiset kuin Viro. Yhteistä niille on kova paperiperipula.

Paperituotteiden ohella Kymmene Baltica tarjoaa asiakkailleen yhteistyössä Papyrus Oy:n kanssa täydellisen palvelupaketin, joka käsittää myös kirjapainojen tarvitsemat koneet, varaosat ja huoltopalvelut.

Aasa Lepik on aiemmin toiminut Estonian Holidays Ltd. -matkatoimiston sekä sen edeltäjän Inturistin palveluksessa tulkkina, oppaana ja apulaismyyntipäällikkönä. Lisäksi hän on toiminut hallituksen tulkkina valtiovierailuiden aikana.

Alo Ventsel oli ennen Kymmene Oy:n palvelukseen siirtymistään Eesti Nainen -lehden hallintojohtaja ja vastasi mm. hankinnoista, ilmoituksista ja levikistä. Aikaisemmin hän oli mm. pop-yhtye Vitamiinin manageri ja toimi Tallinnan kaupungin aluejärjestön johtokunnassa.

Voikkaan kemiallisesti puhdistetun veden valmistuslaitos on ollut täydessä tuotantokäytössä toukokuun puolivälistä lähtien, jolloin myös höyryvoimalaitos alkoi käyttää Voikkaalla valmistettua kemiallista vettä.

Aiemmin Voikkaan paperitehdas sai tarvitsemansa kemiallisen veden Kymiltä. Oma laitos tuli ajankohtaiseksi, koska veden pumppaamiseen käytetyt putket tarvitaan Voikkaan jätevesien johtamiseen Kuusanniemen biologiselle puhdistamolle.

Kemiallisen veden valmistuslaitos on sijoitettu entisen valkaisuun tiloihin. Laitoksen sydämen muodostavat neljä flotaatioallasta, jossa varsinainen puhdistaminen tapahtuu: raakaveden veden pH säädetään ensin tarkalleen oikeaksi lipeän avulla. Veteen lisätään alunaa, joka muodostaa flokin, johon humus ja veden muut epäpuhtaudet tarttuvat.

Flotaatioaltoiisiin pumpataan dispersiovetä - maitomaista vettä, johon on imeytetty ilmaa - joka nostaa flokit altaiden pinnalle. Alle jäävä puhdistettu vesi johdetaan hiekkasuotimien kautta varastosäiliöön ja flokkautunut humus poistetaan altaan pinnalta puolen tunnin välein ja pumpa-

Kemiallisen veden valmistuslaitos on sijoitettu entisiin valkaisuun tiloihin. Oikealla projektin prosessiasiantuntija Juhani Salovaara.

Voikkaan kemiallisen veden valmistuslaitos tuotannossa

taan jätevesilaitokselle käsiteltäväksi.

Automaatiojärjestelmän ohjaaman laitoksen tuotantokyky on 230 litraa sekunnissa (20 000 m³/vrk). Laitosta kaukovalvoo PK 16/17:n massanvastaanottaja.

Kemiallisesti puhdistettua vettä käytetään höyryvoimalaitoksella, paperitehtaalla pastanvalmistukseen sekä PK 11:llä ja PK 18:llä. PK 16 ja PK 17 käyttävät sitä vähäisiä määriä.

Oman kemiallisen veden käyttö aloitettiin portaittain. Ensimmäisenä mukaan tuli PK 11 pari kuu-

kautta sitten ja muut käyttäjät taisiin välein sen jälkeen. Porrastuksen mahdollisti se, että Kymin valmistamaa kemiallista vettä voitiin käyttää oman veden ohella.

Onnistunut projekti

Kemiallisen veden käytön ansiosta tehtaan vesimäärää on projektin prosessiasiantuntija Juhani Salovaaran mukaan pystytty vähentämään. "Puhdistettu vesi voidaan käyttää uudelleen jäähdytyksen jälkeen. Myös jäähdyttimet pysyvät puhtaampina. Mm. limantor-

junta-aineiden määrää on pystytty vähentämään, kun vedessä ei ole humusta."

"Tämä on ollut haasteellinen projekti, koska Voikkaalla ei aiemmin ole ollut omaa vedenvalmistusta. Veden laatu on erittäin hyvä. Omalta osaltaan onnistumiseen vaikuttaa kiinteä yhteistyö Kymin ja Myllykoski Oy:n kemiallisen veden valmistajien kanssa", Salovaara arvioi.

Projektiin liittyi myös kattava koulutus, johon osallistuivat käyttökäyttäjät. Lisäksi ra-

kennettiin oma vesilaboratorio, joka tekee vesianalyysejä.

Kemiallisen veden valmistuslaitoksen kustannukset olivat noin 25 miljoonaa markkaa. Laitos hankittiin erillisinä osina. Hankinnat pystyttiin tekemään kysyntätilanteen ansiosta erittäin edullisesti.

Projektin konsulttina toimi Teollisuussuunnittelu. Pumput toimitti Ahlström, Karhula, dispersiolaitteiston keravalainen Vesi-Pauli ja raakavesisihdit Rauma-Repola. Ohjauksjärjestelmä on Altim Controlin ja altaat rakensi Kymenlaakson Rakennus. Putkistot toimitti Kalmeri Oy.

Raakaveden otto uusitaan

Projektiin liittyy vielä raakaveden oton uusinta. Uusi pumppaamo sijoitetaan joen keskivaiheille, entisen tukinuittorännin suulle. Pumppaamoon tulee kolme rumpusuodatinta ja Voikkaan tehdas tulee ottamaan sen kautta kaiken tarvitsemansa veden. Pumppaamo otetaan käyttöön elokuun loppupuolen mennessä.

Nykyisen pumppaamon sihdit ovat vanhat ja huonokuntoiset. Lisäksi raakaveden otto likaantuu helposti, kun Voith-hiomo on pysähtynyt ja joen virtaus on siirtynyt vastakkaiselle rannalle.

Marski lähti Mikkeliin

Kesäkuun 4. päivänä tuli kulu-neeksi 125 vuotta Suomen marsalkka Mannerheimin syntymästä. Tapahtuman juhlisiksi on Mikkeliin, kolmen sodan päämajakaupunkiin, koottu Mannerheimin muotokuvia esittelevä harvinainen näyttely.

Kymin Paperiteollisuus Oy lainasi Mikkelin taidemuseossa 15.5. avattuun näyttelyyn omistukseensa olevan Eero Järnefeltin maalaaman Mannerheim-muotokuvan, jonka vakituinen säilytyspaikka on yhtiön juhlasalissa, Kymin teollisuusoppilaitoksessa. Sama taideteos esiintyy myös näyttelyssä.

Mikkelin taidemuseon amanuenssin Anna-Maija Larikan mukaan Kymin omistama Marski-muotokuva kuuluu näyttelyn ehdottomiin helmiin, jota suurella yleisöllä ei ole kovinkaan suuressa määrin ollut mahdollisuus päästä alkuperäisenä näkemään. Silti teos on aiheeltaan tuttu, koska se on julkaistu monissa historioissa ja siitä on sotavuosista lähtien ollut myynnissä painojäljennöksiä.

Kymiyhtiö tilasi teoksen professori Eero Järnefeltiltä, joka sai muotokuvan valmiiksi vuonna 1933. Teos esittää kenraali Mannerheimia seuraamassa Tampereen valloitusta Vehmaisissa vuonna 1918. Muotokuva on ollut keran aikaisemmin julkisesti esillä. Tämä tapahtui kesällä 1987, jol-

Eero Järnefeltin maalaama suurikokoisessa muotokuvassa marsalkka Mannerheim on esitetty melko tarkkaan luonnollisessa koossaan.

Näyttely on avoinna 26.6. asti.

loin Kuusankoskella järjestettiin ennätysmäärän yleisöä kerännyt Kymin taidekokoelmien esittely.

PEKKA HOLM 60 V: Seisova raha liikkeelle

"Kymmenen kokoisen yrityksen käytöstä poistetuissa koneissa ja laitteissa on kiinni melkoinen omaisuus. Sen liikkeelle saaminen tuo yhtiölle puhdasta rahaa. Tämä on syy, jonka takia hommaan ryhdyin", kertoo Pekka Holm, Kymene Oy:n desinvestoinnityksikön johtaja.

Aiemmin käytöstä poistetut laitteet romutettiin tai niitä myytiin sattumanvaraisesti. Desinvestoinnityksikkö koordinoi ja avustaa konsernin yli 30 tuotantolaitosta vanhojen laitteiden myynnissä. Apuna on 36 agenttia eri puolilla maailmaa.

Kysytyimpiä ovat erilaiset massanvalmistuslaitteet, paperikoneet sekä mekaanisen puolen tekniikka, lastu- ja kuitulevylinjat. "Tänä vuonna on myyty mm. Pelloksen lastulevylinja Pakistaniin", Holm kertoo.

Myynnissä ovat myös Kuusanniemen sellutehtaan vanhat valkaisuainekoneet ja Kaukaan soodakattilat.

Työ vaatii pitkäjänteisyyttä. "Yleensä on monta kiemuraa, ennen kuin kauppa syntyy. Päämarkkina-alue näyttää muodostuvan Kiinasta ja Kaakkois-Aasiasta, alueesta, joka ulottuu Iranista Koreaan ja Kiinaan asti. Kauppoja on tehty myös Eurooppaan. Itä-Eurooppa, varsinkin entiset Neuvostoliiton alueet, tulevat myös olemaan kiintoisaa aluetta, kunhan siellä saadaan asiat parempaan kuntoon", Pekka Holm arvioi.

Pitkä kokemus

Pekka Holmilla on paperimiehenä pitkä kokemus. Hän tuli Voikkaan paperitehtaalte laboratorioinsinööriksi vuonna 1959. Seuraava tehtävä oli PK 16/17 käyttöinsinööri, myöhemmin käyttöpäällikkö ja MF-yksikön johtaja sekä tehtaanjohtaja. Nykyiseen toimeensa hän siirtyi vuonna 1990.

50-luvun lopulla Voikkaalla oli vielä pieniä, vanhoja paperikoneita. PK 16 ja 17 olivat suurimmat sanomalehtipaperikoneet ja PK 11:tä rakennettiin. Toiminnassa olivat vielä PK 12 ja PK 15, joilla

"Kymene-konsernissa käytettyjä laitteistoja tulee yli 30 tuotantolaitokselta", kertoo Pekka Holm.

tehtiin SC-paperia sekä PK 13, joka tuotti sanomalehtipaperia. PK 14 teki käärepaperia sekä hylsy-pahvia.

Sulfittisellutehdas oli edelleen käynnissä ja PK 16/17 pakkauskooneen yläpuolella oli arkkisali, jossa arkitettiin sanoma- ja aikakauslehtipaperia.

60-luvulla Voikkaalla kehitettiin valkaistu KymPress-sanomalehtipaperi, jonka elinkaari on osoittautunut yllättävän pitkäksi. Laatu valmistetaan edelleen PK 16/17:llä.

Vuonna 1968 käynnistyi Voikkaan ensimmäinen iso kone, PK 18. Sillä tehtiin ensimmäisenä käyntivuonna Suomen nopeusennätys, 814 metriä minuutissa. Kone ajettiin käyntiin sanomalehtipaperilla, mutta varsinainen leipälaji oli SC-aikakauslehtipaperi.

Voikkaan paperitehdas oli myös Kymin ensimmäinen tuotantolaitos, jossa otettiin käyttöön prosessitietokoneet 60-luvun lopulla.

Sanomalehdestä konepäälylystykseseen

Merkittävä tapaus oli PK 11:n uusinta 80-luvun puolivälissä. Tuolloin sanomalehtipaperikone muutettiin valmistamaan konepäälylystyttä, mattakalanteroitua paperia. "Paperi oli laadullisesti hyvää alusta lähtien, mutta saimme tehdä melkoisesti työtä markkinoiden avaamiseksi", Holm muistelee. "Laji oli aivan uusi ja se poikkesi selvästi esim. LWC:stä paremman jäykkyytensä ja bulkkinsa sekä hyvän opasiteettinsa ansiosta. Mattapinnan ansiosta myös luottavuus oli hyvä."

Vähintään yhtä merkittävä tapahtuma oli Voikkaan paperitehtaan liittämisen Kaukaan organisaatioon. "Se vaati suuria muutoksia, mutta onnistui hyvin", Holm arvioi.

80-luvun investointeihin kuului myös PK 18:lle asennettu kaksoisviira ja myöhemmin päälylystyksiköt, jotka mahdollistivat

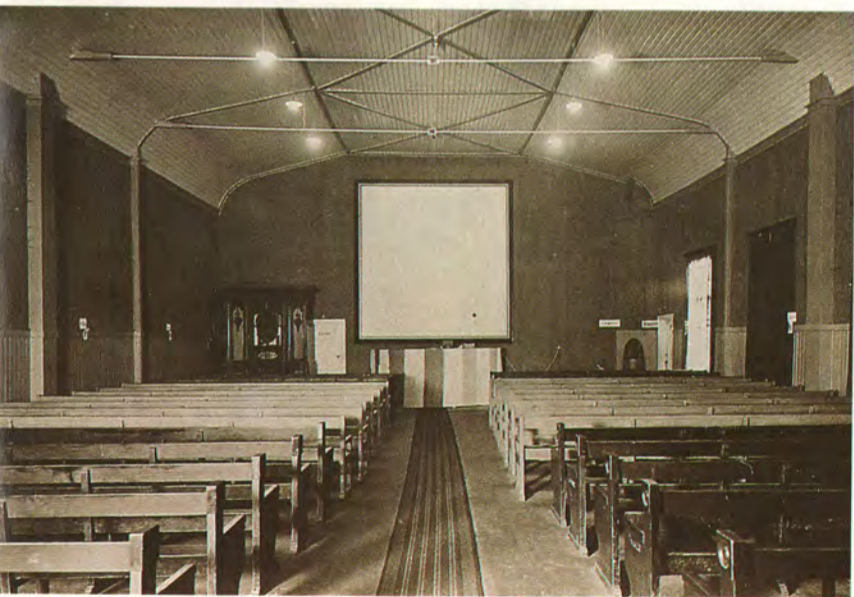
LWC-paperin valmistamisen. Viimeisin suuri investointi on hiomo, jonka eri vaihtoehtoja selvitettiin 80-luvun lopulla. Massan laadun sekä energiankulutuksen perusteella päädyttiin superpainehiomoon, joka on Holmin mukaan osoittautunut oikeaksi ratkaisuksi.

Voikkaan henki

Voikkaan paperitehtaalla on aina ollut selvästi omaleimainen henki. "Alkuaikoina meillä oli pulmia työrauhan kannalta, mutta tilanne saatiin korjaantumaan parantamalla keskusteluyhteyttä henkilöstön kanssa. Ilmapiiiri parani ja opimme luottamaan toisiimme niin, että myös vaikeat asiat voitiin nostaa pöydälle. Uskallan sanoa, että nykyisin Voikkaan työilmapiiri on paras mahdollinen ja Voikkaan henki on hyvä asia."

Pekka Holm täytti 60 vuotta 30.5. Merkkipäiväänsä hän vietti matkoilla.

Mikä sali?

Viime lehdessämme julkaistu kuva Pikku-Päkän miehistöstä kiinnosti lukijoitamme varsin paljon, sillä saimme Kymmenkunta yhteydenottoa, joista yksi oli täysosuma. Kuusankoskella eläkepäiväänsä viettävä ja aikoinaan Pikku-Päkän miehistöön kuulunut Veikko Kastenemi tunnisti oitis kaikki kuvan henkilöt ja antoi aullisti apuaan eräiden muidenkin kuvien tunnistamisessa.

Lähelle täysosumaa pääsi myös Elna Lakka, joka tunsi tästä Kymin tehtaasta veturitalin edustalla vuonna 1929 otetusta kuvasta kahta vaille kaikki. Parhaat kiitoksemme kaikille muillekin soittajille ja uusien rautatiekuvien luovuttajille.

Pikku-Päkä kiinnosti lehtemme lukijoita

Useiden puhelinsoittojen lisäksi toimitukseen tuli mielenkiintoinen kirje Kaarlo Starckilta Jämsänkoskelta. Hän oli laatinut pienen muiston Kuusankoskella toimineista Pikkupässeistä tarkkoine teknisine ja muine taustatietoineen. Valitettavasti meillä ei ole mahdollisuutta julkaista kirjettä sellaisenaan, mutta vakuutamme, että tiedot tallennetaan myöhempiä tutkimusta varten pysyvästi Kymin keskusarkistoon muiden rautatieasioiden yhteyteen.

Erityisen kiinnostavia olivat

Starckin tiedot ensimmäisen maailmansodan aikaisesta panssaroidusta kenttäveturista Pitkäviitosta ja saksalaisten kenttäratojen tavaravauunuista, jotka sotatoimista vapautuneina liikennöivät vielä pitkään Kuusaa-Voikkaa -rataosuudella. Kirjeen loppukaneettina on aivan oikeutettu pahoittelu siitä, että ainuttakaan Pikkupässistä ei pystytty taltioimaan Kuusankoskelle museopässiksi "muistutamaan nykyihmisiä pässien osuudesta tehdasseutumme kehityskaareissa".

Kuka tunnistaa tämän salin?

Edellisessä lehdessä saatujen hyvien kokemusten johdosta jatkamme välittömästi vanhojen tunnistamattomien kuvien julkaisusarjaa. Haluaisimme tällä kertaa tietää, mitä salia oheinen kuva esittää?

Kuvan lainasi mittaritekniikko Pentti Hämäläinen, joka arveli sen olevan muinaisella mittarikorjaamolla työskennelleen Einar Weckmanin tuotantoa. Weckman oli 1920-40-luvuilla ahkera amatööriarvokuvaja, joka tallensi arvokkaalla tavalla Kuusankosken kohteita.

Kuva on sikäli pulmallinen, että se näyttää mykän filmin aikuiselta

elokuvateatterilta (soittokone vas. nurkassa), mutta ei oikein sovi mihinkään kuusankoskelaiseen teatteriin, joita oli aikoinaan sekä Kymin tehtaalla, Kuusaalla että Voikkaalla. Tästä huolimatta kuvassa on tuttuja piirteitä...Kuulisimme mielellämme vanhempien lukijoidemme näkemyksiä salamyhkäisestä juhlasalista ja sen mahdollisesta sijaintipaikasta.

Pienistäkin vihjeistä, jotka auttavat selvittämään kuvan arvoituksen, olemme kiitollisia. Paras tietäjä palkitaan. Vinkkejä vastaanottavat Kymin tiedotusosastolla Helena Mauno puh. 402 2170 tai Terttu Niilo-Rämä puh. 402 2167.

Kuusankosken muuttuminen teollisuuskäynnistyä alkukesällä 120 vuotta

Pitkän, vapaana virtaavan kosken kohina ja ilmoille kohoavat pärskyt loivat 1870-luvun alkaessa nykyisen Kuusankosken, Kymintehtaan ja Kuusanniemen alueelle voimakkaan tunnelman. Vaaleat kuusamat rantalehdoissa pehmensivät jylhää näkymää kesäisin. Kuusaan puolella kosken äärellä sijaitti ainoastaan Isopullon eli Koskelan talo, muut kylän talot olivat keskittyneet kos-

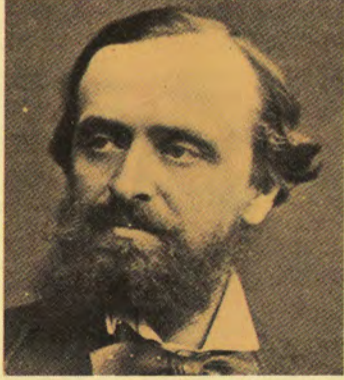

Axel Wilhelm Wahren

ken yläpuolelle, eteläiselle Kymijokeen viettävälle rinteelle. Asukkaita Kuusanniemessä oli puolttoista sataa. Toisella puolella jokea, Kuusankosken alavirran äärellä oli sijainnut Ruotsulan kyläläisten yhteinen, mutta jo purettu kotitarvemylly. Kymijoen varteen paikoin leveämmäksi, paikoin kaapeammaksi vyöhykkeeksi raivatut Ruotsulan kylän pelot päättyivät pari kilometriä Kuusankosken alapuolelle. Maanviljelys tuotti ruotsalalaisille niukan toimeentulon ja lisäansioita hankittiin rahdinajolla, tilapäisillä töillä ja käymällä rahatoissa jopa Inkerinmaalla saakka.

Kuusankosken ylin putous muodostui Kosenniemen, sittemmin myllärin mukaan nimensä saaneen Hölsänniemen kohdalle. Niemen jatkeena virranuomassa oli kaksi kallionkielekettä. Pääosa tästä hieman yli metrisestä putouksesta kuohui 50 metrin matkalla.

Sen jälkeen seurasi tasainen neljänneskilometrin pituinen virranosuus, joka laajeni Kaarteenlahden pohjukan kohdalla 400 metrin levyiseksi. Sitten joki puserutui molemmilta rannoilta työntyvien niemiä väliseksi putoukseksi ja jatkui 50 metriä loivempaan kōnkäänä. Uoman kääntyttyä lounaaseen kalliainen Myllysaari jatkoi kosken kahteen haaraan. Mahtavalle kymelle jäi tässä vaiheessa vain 21- ja 30- metriset uomat purkautua. Kosken vihaisuutta kasvatti molemmissa uomissa 6,5 metrin putous.

Carl Robert Mannerheim

Parviaisen sahasvunnitelma

Tämän joen itärannalle oli vuonna 1856 tullut Jyväskylästä Mikko Parviainen ja vuokrannut osuuden Kuusankosken vesiputouksesta kruununtalonpoika Johan Martinpoika Ulviltä. Parviaisella oli aikomus rakentaa paikalle vesisaha.

Kymijoen vesi oli jo 1500-luvulta lähtien pyörittänyt joenrannan sahoja. Parviainen ei, kenties onnekseen, alkanut valjastaa mahtavaa Kuusankoskea, sillä höyrysaht olivat alkaneet syrjäyttää vanhempaa tekniikkaa edustavia vesisahoja. Harkitseva ja varovainen Parviainen ilmoittikin luopuvansa vuokraoikeudestaan.

Wahren Kuusankoskella

14 vuotta myöhemmin Johan Martinpoika istui jälleen neuvottelupöydässä ja allekirjoitti taas vuokrasopimuksen. Tällä kerralla neuvottelukumppanina oli kansainvälisesti kokenut teollisuusmies Axel Wilhelm Wahren. Joulukuussa 1870 tehty sopimus koski itärannan kaikkien vesiputouksien ja kymmenen tynnyrinalan maapalan vuokraamista. Ruotsulan talollisten yhteisestä myllyntontista Wahren maksoi rahallisen korvauksen. Näin tulevalle tehtaalle oli hankittu yläjuoksun paras paikka.

Lähes tasan 120 vuotta sitten, helmikuun lopulla vuonna 1872 pidettiin Forssassa kokous, jossa Axel Wilhelm Wahrenin johdolla tehtiin alustava sopimus Kymin Osakeyhtiön perustamisesta ja puuhiomon ja paperitehtaan rakentamisesta Kuusankosken äärelle. Tämä puuvillan kehruu- ja kutomisyriä Forssassa johtanut teollisuusmies oli Tampereelle verkatehdasta johtamaan siirryttyään tarkkailut Tampereelle ja Mänttään perustettujen puuhiomoiden toimintaa ja nähnyt uuden teollisuudenalan uhat ja mahdollisuudet.

Ala oli uusi, sillä saksalainen kutomomestari Friedrich Keller oli vuonna 1846 patentoinut tavon valmistaa massaa hiomalla puuta mekaanisesti. Vuosi oli sama, jolloin ruotsalaisyhtymästä Wahrenista tuli Suomen kansalainen.

Kaukaisen Amerikan mantereen tapahtumilla lienee ollut merkittävä osuus Wahrenin haluun käynnistää uusi suurteollisuus Kuusankoskella. Vuosina 1861-65 käyty Pohjois-Amerikan sisällissota oli vaikeuttanut puuvillan saantia. Puuvillan moninkertaistunut hinta oli ajanut Forssan tehtaat lähes konkurssiin. Oli siis luonnollista, että Wahren kiinnostui kotimaisesta raaka-aineesta, puusta. Forssa-yhtiön johtajana hän oli solminut Venä-

Kuusankoski-yhtiön puuhiomon ja paperitehtaan rakennustöitä Myllysaarella vuonna 1872.

Mikko Parviainen

jällä läheisiä liikeyhteyksiä ja oppinut sikäläiset kauppatavat. Suomen ja Venäjän välisen rautatien valmistuminen tarjosi tuotteille kuljetusväylän. Koskivoiman käytöstä Wahren oli hyvin perillä, sillä jo vuonna 1850 hänen kehräämönsä koneet kävivät vesiturbiinien avulla.

Wahren oli tuskin ennättänyt Kuusankosken äärelle ensimmäisenä, kun alueelle saapui toinen rohkea yrittäjä.

Ennakkoluuloton Mannerheim

Kreivi Carl Robert Mannerheim oli opiskeluaikanaan herättänyt Helsingissä huomiota radikaalina ylioppilaspoliittikona ja lahjakkuutta osoittavilla kirjallisilla harastuksillaan. Hän siirtyi kuitenkin vuonna 1854 Askaisiin viljelemään perimäänsä Louhisaaren kartanoa.

Vilkas ja ennakkoluuloton Carl Robert Mannerheim oli hänkin saanut tietoja ja kokemuksia uudesta puuhun perustuvasta teollisuudenalasta. Näitä tietojaan hän esitti kutsukirjeessä, jolla 27. joulukuuta vuonna 1871 kutsuttiin säätyläisiä ja porvareita Turun Seurahuoneen siniseen huoneeseen. Tarkoituksena oli pohtia

Kymin Osakeyhtiö vietti 100-vuotisjuhlaan 23.5.

”osakeyhtiön muodostamista, jonka tarkoituksena oli perustaa tehdas Kymijoessa olevan Kuusankosken varrelle valmistamaan paperiin käytettävää puuhioketta tai vaihtoehtoisesti tällainen tehdas ynnä paperitehdas”.

Mannerheimilla oli omakohtaista kokemusta Kuusankosken edullisesta sijainnista, sillä hän oli viettänyt nuoruutensa Viipurissa, missä hänen isänsä Carl Gustav Mannerheim toimi Viipurin hovioikeuden presidenttinä ja sitä ennen Viipurin läänin maaherrana.

Koska Turun mahtiporvarit Gustav Adolf Lindblom ja Carl Magnus Dahlström olivat liittyneet Axel Wilhelm Wahrenin tehdashankkeeseen, uskottiin Turun yläluokan keskuudessa, että hioke- ja paperiteollisuuden kannatti sijoittaa varoja. Hankkeensa puo-

lestapuhujiksi Mannerheim oli saanut vapaaherra Samuel Werner von Troilin sekä kauppias Julius Österbladina.

Lennokkaalla esiintymisellään Mannerheim sai Turun rahapiirit mukaan yritykseensä, vaikka hänellä olikin vain vähän kokemusta teollisuuden alalta. Perustavassa kokouksessa 15. tammikuuta vuonna 1872 Kuusankoski Osakeyhtiön liittyi 33 osakkeenomistajaa.

Tie Marskinkadulle

Kuusankoski Osakeyhtiön perustamista seuraavana päivänä Axel Wilhelm Wahren puolestaan vahvisti omaa asemaansa Kuusankosken äärellä vuokraamalla em. myllynpaikan Ruotsulan kylän talollisilta 50 vuodeksi.

Liiketoimi oli aiheellinen, sillä

Kuusankosken tehdasalueeksi ja sitten

1972.

Kuusankosken tehdasyhdyskunnan keskuksessa sijainnut tienosuus sai nimensä Carl Robert Mannerheimin pojan, Gustav Emil Mannerheimin mukaan. Itsenäisen Suomen vaikeiden vuosien ylipäällikkö, valtionhoitaja, tasavallan presidentti ja Suomen marsalkka Mannerheim itse vieraili Kuusankoskella vasta vuonna 1933.

Kuusa-hanke

Wahren ja hänen liikekumppaninsa Dahlström nimittivät puuhiomo- ja paperitehdashankettaan "Kuusaksi". Kun Kymi-yhtiö perustettiin virallisesti 21.5.1873, ei nimeen kuitenkaan voitu liittää Kuusaata tai Kuusankoskea, koska vastarannan kilpailija oli jo ottanut sen käyttöön.

Työt Kuusankosken äärellä alkoivat kevättalvella 1872. Alkukestä samana vuonna alueella pystytettiin muualta siirrettyjä rakennuksia, salvottiin ensimmäisiä tehdasrakennuksia ja työläiskasarmeja, padottiin koskea ja räjäytettiin kalliota. Sepät takoiivat ja tiilenlyöjät tekivät tiiliä. Kesän mittaan rakentajien joukko kasvoi puoleen tuhanteen.

Parviaiset ja Kymmene

Entä miten kävi Mikko Parviaiselle? Kuten hänen ratkaisunsa Kuusankoskella osoittaa, hän oli harkitseva ja varovainen, eikä antanut houkutella itseään uhkayritykseen. Hän oli hankkinut vuonna 1844 itselleen Jyväskylässä ruokatarvikauppiain oikeudet ja täydet tavarakauppiain oikeudet vuonna 1848. Parviainen omistautui melkein yksinomaan kaupan harjoittamiseen ja oli vain nimeksi mukana paikkakunnan teollisuus- ja höyrylaivayhtymissä. Hän kuoli arvostettuna kauppiaina vuonna 1878, jolloin Kuusankoskella elettiin hiomo- ja paperiteollisuuden pioneeriaikaa.

Parviaisen liikkeeseen työskentelemään oli sen sijaan tullut jo vuonna 1849 Johan Parviainen -niminen sukulaispoika kaukaa Karjalasta. Hyvän opin saatuaan tämä lahjakas liikemies ryhtyi kaupanpidon lisäksi myös kiinteistösiioittajaksi ja väkijuomatehtailijaksi sekä perusti sittemmin Säynätsalon saareen Päijänteelle sahan ja vaneritehtaan. Kyseinen vaneritehdas siirtyi vuonna 1947 Enso-Gutzeitille ja edelleen vuonna 1990 Kymmene-konsernille.

Mikko Parviaisen veljen, joensuulaisen kauppaneuvos Pekka Parviaisen poika Paul Petter Parviainen puolestaan perusti veljensä Idorin ja sukulaistensa kanssa vuonna 1897 Kaltimon Puuhiomo Osakeyhtiön. Kaltimoon perustetut hiomo ja pähvittehdas siirtyivät Oy Kaukas Ab:n omistukseen vuonna 1917. Kaltimonkosken rakennettiin vuosina 1956-59 voimalaitos, jolla oli merkittävä osuus Kaukaan energiahuollossa. Mainittu voimalaitos myytiin vuonna 1991 vakuutusyhtiö Eläke-Sammolle.

Kymmene mukana Sevillan maailmannäyttelyssä

Ensi lokakuuhun asti avoinna oleva Suomen paviljonki Sevillan maailmannäyttelyssä Espanjassa on syntynyt valtiovalan ja elinkeinoelämän yhteistyönä. Kymmene-konserni on osallistunut Suomen osaston aikaansaamiseen merkittävällä materiaalilla tuella luovuttamalla näyttelyn järjestäjien käyttöön konsernin päätuotteita paperia ja puutavaraa.

Tämänkertaisen maailmannäyttelyn teema käsittää löytöretket ja keksinnöt puolen vuosituhannen ajalta. Monien erikoisnäyttelyiden lisäksi teema hallitsee myös eri maiden paviljonkien suunnittelua.

Suomen paviljongin avoimen suunnittelukilpailun voitti viiden arkkitehti-ylioppilaan ryhmä työllään, jonka nimenä oli Helvetinkolu. Suomalaista luontoa ja maan monipuolista kehitystä symboloivan kaksiosaisen paviljongin malli on otettu jättimäisestä kalliionhalkeamasta, joka on tunnettu matkailunähtävyys Ruovedellä.

Paviljongin korkeampi osa "Kone" on teräslevyillä verhoiltu suorakaiteen muotoinen rakennus, jonka sisään jäävässä näyttelytilassa esitellään suomalaisen teollisuuden tuotantoa. Saman tilan seinäpinnoille heijastetaan Suomen luonnon eri vuodenaikojia kuvaava 120 projektoria jättimäinen multivisio. Rakennuksen ylin kerros on varattu kokous-, esittely- ja vastaanottotiloiksi.

Toinen osa paviljongista "Köli" muistuttaa vanhanaikaisen puulavan runkoa ja on siten vastakohta teollista kulttuuria edustavalle Koneelle. Kölin sisällä olevassa avassa näyttelytilassa on esillä suomalaisia taide-, taidekäsity- ja taideteollisuusesineitä.

Puisen paviljonkirakennuksen seinäpinnoissa on käytetty Kaukaan sahan korkealuokkaista mäntysahatavaraa ja teräksisen ra-

kennuksen sisätiloissa olevissa vitriineissä Schauman Woodin vaneria. Kymmin valmistamille taidepainopapereille on painettu puolestaan näyttelyn englanninkielinen juhlalehti ja juhlaakirja sekä multivisioesityksen kuvamateriaaliin perustuva korkealuokkainen kuvateos Natura Finlandiae. Tämän lisäksi Wisaforest on toimittanut näyttelyyn 50 000 voimapaperista tehtyä kantokassia.

"Paperi on avain muotojen maailmaan"

Näyttelyn pääsponsoreille on kullekin varattu näyttelyvitriini teräksisessä Kone-rakennuksessa. Kymmene-konsernin vitriinissä on käytetty paperitaidetta ilmaisemaan kansainvälisen yhtymän monipuolista paperintuotantoa. Suomalainen graafikko ja paperitaiteilija Kai Rentola on tehnyt tilaustyönä Kymmenelle 140 x 140 cm suuruisen teoksen, jolle hän on antanut maailmannäyttelyn teemaa mukailevan nimen "Paperin

Suomen paviljongissa jaettava englanninkielinen juhlalehti on painettu KymexCote-laadulle ja juhlaakirja sekä näyttelyn multivisioesityksen pohjautuva kuvateos molemmat Kym-Artille.

pääilmansuunnat".

"Olen yrittänyt tuoda työssäni esille sellaisia luonnon omia perusmuotoja, joita enää harvemmin tapaa rakennetussa ympäristössä. Teokseni on loputon ketju muodonmuutoksia: tähtiä, kuutioita, pisaroita, simpukoita jne. Työssäni on kaikkiaan 50 erilaista variaatiota näistä muototeemoista. Paperi on minulle tuttu ja turvallinen materiaali. Se on avain muotojen maailmaan", toteaa nuori taiteilija.

Kai Rentola ja Kymmenen tilausteos "Paperin pääilmansuunnat".

Apurahoja 800 000 m

Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiön Kuusankosken hallintokunta jakoi toukokuun 20. päivänä apurahat 20:nneen kerran. Apurahoja oli tänä vuonna tasan 300 kappaletta yhteisarvoltaan 800 000 markkaa, mikä on suurin säätiön historiassa jaettu summa.

Apuraha-anomuksia Kuusankosken hallintokunnalle lähetettiin 490 kappaletta ja niiden arvo kipusi yli 2 miljoonan markan. Apurahoista suuntautui merkittävä osa erilaisten tutkintojen suorittamiseen ja muuhun opiskeluun.

100-vuotissäätiö perustettiin vuonna 1972, jolloin Kymin Osakeyhtiö antoi sen lahjaksi henkilöstölleen 100-vuotisen toimintansa kunniaksi. Säätiön 20-vuotinen toiminta ja sen tärkeä merkitys yhtiöläisten harrastusten ja opiskelun tukijana tuli esiin useissa puheenvuoroissa.

Juhlapuheen pitänyt säätiön entinen puheenjohtaja, oikeusneuvos **Eero J. Manner** kertoi säätiön toimintaan vuosien varrella vaikuttaneita tekijöitä. Hän muisteli puheessaan vuotta 1973, jolloin apurahoja jaettiin ensimmäisen kerran. Tuolloin apurahojen kappalemäärä oli 164 ja niiden silloinen yhteisarvo 140 000 mk. Toimintavuosiensa aikana säätiö on jakanut nykyrahassa apurahoja yhteensä yli 13 miljoonaa markkaa.

Sääntöihin muutospaineita

Oikeusneuvos Manner totesi, että kuluneisiin vuosiin on sisällynyt myös ongelmia, jotka ovat aiheuttaneet säätiön toimintaympäristön ja olosuhteiden muutoksista.

”Vaikka säätiön 1972 vahvistetut säännöt alkuaan vastasivatkin niitä olosuhteita, joita varten ne oli laadittu, muuttivat lahjoittajayhtiön, silloisen Kymin Osakeyhtiön fuusiot, tehtaiden myynnit ja

lopettamiset sekä niistä johtunut yhtiön henkilökunnan ja toimipaikkojen vähentyminen olennaisesti säätiön asemaa ja toimintaedellytyksiä. Säätiön verovapauden pohjana oleva yleishyödyllisyys, jonka näkyvimpänä tunnusmerkkinä on ollut toimintapiirin laajuus, kävi muuttuneissa olosuhteissa kyseenalaiseksi.”

Tapahtuneet muutokset käynnistivät tarpeen säätiön sääntöjen täydentämisestä ja ajanmukaista-

misesta. ”Vuosikymmenen vaihteessa vireille pantu säätiön sääntöjen uudistamistyö on saatettu päätökseen ja uudet säännöt on jo säätiön edustajiston päätöksellä hyväksytty.”

Mannerin mukaan oikeusministeriön vahvistettua uudet säännöt voidaan apurahahakemusten käsittely jo tulevana vuonna suorittaa uusien määräyksiä soveltaen.

”Sen sijaan jäänee nähtäväksi, missä määrin uudet säännöt tule-

vat myötävaikuttamaan niiden 100-vuotissäätiön oikeudellista asemaa koskevien tavoitteiden saavuttamiseen, joihin sääntöjen uudistaminen tähtää”, hän lisäsi.

Viirit Luoraselle ja Ukkoselle

100-vuotissäätiön toiminnassa pitkään olleille **Kalevi Luoraselle** ja **Niilo Ukkoselle** luovutettiin säätiön viiri.

Kalevi Luoranen on toiminut

Palveluksessa olevat: 131 kpl 391 700 mk

Alatalo Maritta 3 000 mk perushoitajan tutkinto II, Anttila Esa 2 000 mk navigointikurssi, Askola Vieno 1 300 mk englanninkielen opiskelu, Auvinen Anna-Maija 4 400 mk englanninkielen kurssi, Dahl Tenho 1 000 mk harmonikansoiton opiskelu, Elojärvi Leena 5 000 mk MJD-tutkinto, Enwald Klaus 3 000 mk DI-tutkinnon suor. III, Forsström Stig-Olof 1 000 mk tenniskurssi, Frantsi Paavo 2 000 mk pyöröhirsirakennuskurssi, Hakkarainen Auli 1 000 mk ammutaharr., Hasari Eine 4 400 mk englanninkielen kurssi, Hasu Kalevi 8 000 mk teknikosta insinööriksi I, Heikkilä Ritva 1 000 mk kudontaharr., Heimonen Kyösti 8 000 mk opiskelu teknikoksi II, Henttonen Rauni 2 500 mk englanninkielen kurssi, Hietanen Ari 1 100 mk suunnistusharr., Hietanen Risto 1 100 mk suunnistusharr., Huovila Arja 6 000 mk työterveyshuollon jatkokoulutus, Hyvärinen Heikki 1 500 mk golfkurssi, Hyvärinen Lila 1 500 mk golfkurssi, Hämäläinen Matti 1 800 mk vaarallisten aineiden kuljettamisen kurssi, Hämäläinen Sirkka-Liisa 2 500 mk ranskankielen kurssi, Höijer Marja-Liisa 2 000 mk keramiikkaharr., Inkeroinen Erja 2 000 mk vyöhyketerapiakurssi, Jokinen Heikki 2 300 mk tenniskurssi, Jokinen Ilmari 2 500 mk valokuvausharr., Jurvanen Aili 1 000 mk käsityöharr., Järvi Juhani 2 800 mk työelämän kielidiplomi, Jääskeläinen Jorma 2 000 mk iltalukio III, Kaartinen Esko 6 500 mk teknikosta insinööriksi IV, Kangaskolka Marjo 1 000 mk käsityöharr., Karhu Anne 1 000 mk käsityöharr., Kiviluoto Pekka 3 000 mk opintomatka Saksaan, Koivula Keijo 4 500 mk valokuvauksen opiskelu, Koponen Jukka 3 000 mk ATK-opiskelu, Korkalainen Yrjö 4 500 mk työteknillinen koulu I, Korpio Aira 1 000 mk tenniskurssi, Koski Anne-Marja 2 300 mk tenniskurssi, Koskinen Petteri 700 mk EA-toiminta, Koso Ensio 2 200 mk laskuvarjohyppäykseen, Kulhelm Juhani 2 000 mk hanurinsoittoharr., Kurtto

Kuusankosken hallintokunta

Eija 2 400 mk merkonomien tutkinnon suor., Kuusisto Esa 1 600 mk vartijan peruskurssi, Kähärä Riitta 2 300 mk tenniskurssi, Laakso Juha 4 500 mk työteknillinen koulu II, Laetsalo Kari 1 000 mk haulikkoammuntaharr., Lahinen Keijo 2 500 mk valokuvausharr., Laine Eila 2 300 mk espanjankielen kurssi, Laine Jorma 2 500 mk englanninkielen kurssi, Lallukka Margit 1 000 mk käsityöharr., Lampinen Jarmo 1 000 mk ampumaharr., Lappalainen Tuija 1 000 mk posliinimaalaus-harr., Laurila Markku 1 000 mk perhonsidontaharr., Lehmunen Timo 3 000 mk Suomen historian harr., Lehtoranta Ari 2 200 mk laskuvarjohyppäykseen, Lehtovirta Juha 3 000 mk iltalukio II, Leino Sirpa 2 600 mk englanninkielen kurssi, Lukkariinen Helena 4 000 mk merkonomien tutkinnon suor. II, Lundgren Sami 2 800 mk ylioppilastutkinnon suor., Mattson Jari 1 000 mk perhonsidontaharr., Mauno Aatto 3 000 mk veneen rakentaminen — perämiehellinen nelonen, Mauno Heleena 1 000 mk tenniskurssi, Mauno Pekka 2 000 mk ajoneuvotekniikan kurssi, Metso Anna-Liisa 5 000 mk opiskelu Markkinointi-instituutissa, Mononen Aimo 2 200 mk laskuvarjohyppäykseen, Mykrä Riitta 2 500 mk sairaanhoitajan tutkinto II, Myllykangas Taimi 1 000 mk posliinimaalaus-harr., Nevasaari Marjo-Riitta 1 000 mk käsityöharr., Niemi Jorma 8 000 mk teknikosta insinööriksi IV, Niemi Riitta 1 300 mk englanninkielen kasettikurssi, Niilo-Rämä Terttu 1 000 mk tenniskurssi, Nikander Pia 2 300 mk tenniskurssi, Niskanen Marko 1 200 mk tenniskurssi, Nuja Matti 2 000 mk pesäpallon juniorivetäjäkoulutus, Nurminen Aarne 8 000 mk tekniikan tutkinto I, Nygård Riitta 1 000 mk tenniskurssi, Nyström Lasse 8 000 mk teknikosta insinööriksi II, Nöjd Leila 1 000 mk kudonnan harr., Ollikainen

Risto 1 900 mk autoalan kurssi, Paavola Ari 4 500 mk työteknillinen koulu II, Paavola Rauno 2 000 mk kielten opiskelu, Pakkanen Tuomo 3 000 mk iltalukio I, Parkkinen Vesa 2 200 mk laskuvarjohyppäykseen, Parvinen Ilkka 5 000 mk DI-tutkinnon suor. III, Pasi Helena 1 000 mk posliinimaalaus-harr., Pasi Seppo 2 000 mk elektronikan jatkolinja, Pekkanen Seija 4 000 mk merkonomien tutkinnon suor. II, Peltonen Kyösti 2 800 mk englanninkielen kurssi, Pentikäinen Juha 2 200 mk laskuvarjohyppäykseen, Piira Pertti 1 300 mk tenniskurssi, Pohjola Hilka 3 500 mk varanotaarin tutkinto, Pukki Irma 6 000 mk kielikurssi Englannissa, Puranen Aila 2 800 mk englanninkielen kurssi, Pyllkänen Kirsti 2 500 mk ranskankielen kurssi, Qvick Olavi 2 000 mk englanninkielen kasettikurssi, Rantala Birgit 3 000 mk luontaiterapeuttikoulutus, Rautiainen Petteri 4 000 mk omien sävellysten levytys, Rautiainen Reino 1 500 mk perhonsidontaharr., Rautio Juha 1 800 mk vaarallisten aineiden kuljettamisen kurssi, Riipi Tuulikki 1 000 mk kudontaharr., Ruippo Jarmo 4 500 mk työteknillinen koulu II, Ruotsalainen Juhani 2 500 mk valmentajakoulutus, Rähä Seppo 2 500 mk hierontakurssi, Sahala Seppo 5 000 mk liikevaihtoveroseminaari, Salakka Juhani 8 000 mk teknikosta insinööriksi III, Salminen Petri 4 600 mk kielikurssi Saksassa, Salonen Heli 13 000 mk kielikurssi Englannissa, Salonen Vesa 4 500 mk työteknillinen koulu I, Seppälä Raimo 7 500 mk kielikurssi Ranskassa, Sihvola Liisa 1 000 mk kudontaharr., Siirvuo Aimo 1 300 mk englanninkielen opiskelu, Sormunen Kai 2 200 mk laskuvarjohyppäykseen, Sunttila Jukka 2 500 mk englanninkielen kurssi, Suojalehto Vilho 2 500 mk espanjankielen kurssi, Suokas Leo 6 500 mk menetelmäsuunnittelun kurssi, Suur-Nuuja Aira 1 000

mk käsityöharr., Suutari Jari 5 000 mk materiaali-toimintojen tutkinto II, Tujunen Pekka 2 000 mk ranskankielen kasettikurssi, Tuoma Reima 8 000 mk teknikosta insinööriksi III, Tuomi Pekka 2 500 mk valokuvausharr., Ukkonen Marjo 1 000 mk tenniskurssi, Vainio Ari 2 000 mk avomerilaivuritutkinto, Vainonen Matti 1 900 mk autoalan kurssi, Veräjänkorva Juha 4 700 mk kielikurssi Saksassa, Vierros Kaija 4 000 mk merkonomien tutkinnon suor. II, Vilhunen Tuija 7 600 mk mainoshoitajan tutkinto, Virtanen Arto 4 500 mk työteknillinen koulu II, Virtanen Jorma 2 000 mk dieselmoottorikurssi, Vitikainen Kari 4 500 mk työteknillinen koulu II, Wilander Paul 2 300 mk tenniskurssi, Yli-Kivistö Kari 8 000 mk opiskelu teknikoksi I.

Eläkeläiset: 33 kpl 48 300 mk

Aaltonen Olli 1 500 mk akvarelli- ja MV-kuvanäyttely, Aavakangas Kalevi 1 700 mk kuntokurssi, Aavakangas Raija 1 700 mk kuntokurssi, Alatalo Kerttu 1 000 mk käsityöharr., Danielsson Gustav 3 000 mk arkistokongressin osallistuminen, Halonen Liisa 1 000 mk kudontaharr., Hannola Kalevi 1 500 mk sukututkimusharr., Heikkilä Jouko 2 000 mk valokuvauskurssi, Hokkanen Eino 1 000 mk kuvataideharr., Hoffast Tuula 1 000 mk posliinimaalaus-harr., Hultko Klaudia 1 000 mk käsityöharr., Häggblom Helena 1 500 mk englanninkielen opiskelu, Jarila Hillevi 800 mk musiikin harr., Jarila Reijo 1 800 mk kuoromusiikin kurssi, Jämsen Matti 2 500 mk englanninkielen kurssi, Järvinen Eino 800 mk järjestötietokurssi, Kiiski Lauri 1 400 mk puutyökurssi, Liiri Kauko 1 200 mk ampumaharr., Mäkinen Flegont 1 000 mk askarteluharr., Nakari Marita 1 000 mk käsityöharr., Nio Pentti 2 000 mk puutyökurssi, Nuorteva Anna-Liisa 1 000 mk käsityöharr., Parvinen Aina 1 500 mk kudonnan harr. ja ohjaustyö, Pethman Irma 1 600 mk ikinuorten liikuntakurssi, Pulkka Airi 1 000 mk kudontaharr., Rötö Eeva

1 000 mk kudontaharr., Sinkkonen Paavo 1 200 mk askartelu- ja kudontakurssi, Söderholm Katri 1 900 mk aromaterapiakurssi, Takolander Henny 2 500 mk saksankielen kurssi, Toivanen Sirkka 1 000 mk askartelu- ja käsityöharr., Valonen Antti 1 200 mk filateliaharr., Vilen Alpo 1 000 mk saksankielen opiskelu, Willman Gunnar 3 000 mk muistelmat Kymin konekorjaimolta.

Perheenjäsenet: 113 kpl 200 000 mk

Alarotu Liisa 1 100 mk kasvatustieteen approbatur, Anttila Tiia 2 000 mk muotialan opiskelu Ranskassa, Backman Antti 1 000 mk golfkurssi, Eklund Marianne 1 500 mk joogakurssi, Eskola Päivi 1 100 mk kasvatustieteen cum laude, Floman Päivi 700 mk kirkkokuorokurssi, Frantsi Harri 1 000 mk pyöröhirsirakentamisen kurssi, Haaranen Satu 1 000 mk baletti-harr., Hallikas Lea 1 000 mk iltalukio I, Heino Merja 2 500 mk perushoitajan tutkinto II, Helkala Tiina 1 000 mk posliinimaalaus-harr., Hietanen Pia 1 000 mk suunnistusharr., Honkanen Hanna 2 500 mk kielikurssi Englannissa, Hukkanen Kirsti 1 000 mk psykologian approbatur, Hutton Anja 1 000 mk golfkurssi, Hyypä Joni 2 000 mk englanninkielen kurssi, Hyökkäri Raija 2 500 mk perushoitajan tutkinto I, Häkkinen Tarja 2 500 mk sairaanhoitajan tutkinto II, Hänninen Mailis 2 500 mk sairaanhoitajan tutkinto II, Iiskola Sari 2 000 mk opiskelu päivähoitajaksi II, Jaakkola Maija 2 500 mk sairaanhoitajan tutkinto I, Jantunen Kerttu 1 000 mk baletti-harr., Jokinen Leena 1 000 mk tenniskurssi, Jokinen Teija 2 500 mk iltaopiskelu merkonomiksi I, Järvinen Virve 1 100 mk liikuntakesälukio, Kaartinen Niko 1 500 mk ATK-peruskurssi, Kangas Anne 3 000 mk vaihto-oppilasvuosi USA:ssa, Kantola Eliina 2 500 mk kielikurssi Englannissa, Kantola Matti 1 500 mk kilpatanssi-harr., Karhu Hanna 1 000 mk pianonsoiton opiskelu, Karhu Ville 1 000 mk pianonsoiton

K

säätiön edustajistossa sen perustamisesta vuodesta 1972 vuoteen 1990 asti, näistä viisi vuotta sen varapuheenjohtajana. Säätiön hallituksen jäsenenä Kalevi Luoranen oli vuosina 1976-83 ja 1987-88.

Säätiön edustajiston ja hallituksen jäsenenä tälläkin hetkellä oleva Niilo Ukkonen on kuulunut kumpaankin luottamuselimeen vuodesta 1976 lähtien. Edustajiston varapuheenjohtajana hän on ollut seitsemänä vuotena. Kuusankosken hallintokunnan jäsenenä Ukkonen on toiminut vuodesta 1977 lähtien ja kuutena vuonna sen varapuheenjohtajana.

Apurahan saajien puolesta kiitokset esitti **Heli Salonen**, jonka apuraha oli tämänvuotisista suurin, 13 000 markkaa. Myös hän toi puheessaan esiin säätiön merkittävän toiminnan. "Säätiön perustajat olivat kaukoviisaita nähdessään harrastusten kasvavan merkityksen tulevaisuudessa."

Juhlissa saajien voikkaan Työväen Soittokunta puhallinmusiikkia, **Anne Mattila** viulunsoittoa säestäjänä **Pia Eskola**, **Hanna Karhu** pianonsoittoa ja **Pekka Nissilä** soitti oboosolon. Tervehdyssanat lausui Kuusankosken hallintokunnan jäsen Niilo Ukkonen. Koskelassa pidettyyn jakotilaisuuteen oli saapunut noin 200 apurahan saajaa.

Liike-elämän englantia oppimaan

"Lähden kohentamaan englannin kielen taitoani Lontoossa pidettävälle liike-elämän englanninkielen kursseille. Ne ovat huomattavasti kalliimpia kuin tavalliset kielikurssit", kertoi Heli Salonen 13 000 markan apurahansa käyttötarkoituksesta.

Heli Salonen haki säätiöltä apuraha ensimmäistä kertaa. Aikaisempina vuosina olivat perheen lapset olleet apurahan saajina. Hän toteaa, että apuraha uppoaa kahden viikon kurssimaksuihin. "Kurssilla opiskelu tulee tapahtumaan yksityis- ja pienryhmämuotoisena. Viikossa on 40 opiskelutuntia."

Pääostajana Kymen osto-osastolla työskentelevä Heli Salonen joutuu työssään käyttämään saksan, ruotsin ja englannin kieltä. Kielikurssilla hän toivoo kohentavansa erityisesti englannin kielen yleissanastoaan.

Heli Salonen

Esko Kaartinen

Teknikosta insinööriksi

Kuusanniemen sellutehtaalla varastarina työskentelevä **Esko Kaartinen** valmistui tänä keväänä insinööriksi Kotkan teknillisen oppilaitoksen energiategniikan linjalta. Hän on aikaisemmalta koulutukseltaan tekniikko.

"Apurahat ovat peittäneet aika pitkälle kustannukset. Matkakustannukset ovat olleet suurin menoerä, jonkin verran on tullut myös materiaalikuluja", muistelee Esko Kaartinen, jonka tämän vuotinen apuraha oli 6 500 markkaa. Hän on saanut opiskeluunsa apuraha säätiöltä vuodesta 1989 lähtien reilut 20 000 markkaa.

Kaartinen kertoi innostuneensa insinööriopinnoista neljä vuotta sitten huomattuaan, että sen pystyi tekemään työn ohella ilman taloudellisia menetyksiä.

"Hitommainen urakka se oli. Vapaa-ajan ongelmia ei ollut." Opiskelu tapahtui iltaopiskeluna 3-4 päivänä viikossa.

Minisellutehdas tuli Tykkimäen huvipuistoon

Täysin hajuton ja kaikin tavoin muutoinkin ympäristöystävällinen Kuusanniemen sellutehtaan miniverio on rakennettu keväällä aikana Tykkimäen huvipuistossa Kouvolassa avattuun liikennekaupunki Kymenraittiin.

■ Minitehdas parimetrisine keittorneineen ja muhkeine hakevuorineen on näkyvä maamerkki lapsille tarkoitetulla uudella ulkoalueella, joka esittelee Kymenlaakson tunnetuimpia nähtävyyshkohteita ja paperimaakunnan muita symboleja.

Ruotsista lainatun idean mukaan toteutetussa liikennekaupungissa liikutaan akkukäyttöisillä henkilö- ja kuorma-autoilla tai rekoilla. Aikuiset ja muut kohteesta kiinnostuneet voivat kävellän tutustua pienoiskymenlaaksoon, kunhan vain noudattavat liikennesääntöjä.

Kymenraitin pienoismaakunnassa pystyy varttitunnissa saamaan käsityksen sekä Kymenlaakson historiallisesti merkittävistä että elinkeinoelämän kannalta keskeisistä kohteista, kuten Kotkan satamasta, Haminan ympyräkaupungista, Anjalankosken ja Kuusankosken teollisuusyhdykskunnista, Kouvolan kaupungintalosta ja vaikkapa Utin sotilaslentokentästä.

Kuusanniemen sellutehtaan pienoismalli ja sen läheisyydessä sijaitseva Verlan pahvitehtaan kivaamorakennus on tehty piirustusten ja valokuvien perusteella mahdollisimman aidon näköiseksi. Tehdas on jopa sijoitettu samantapaiselle joen ympäröimälle niemelle kuin esikuvansakin.

Tykkimäen Huvipuiston omistaa Lasten Päivän Säätiö. Huvipuiston tuotto käytetään lastensuojelutyöhön.

opiskelu, Keisala Heini 1 100 mk opiskelu kesäyliopistossa, Kiviranta Riku 2 500 mk vaihto-oppilaskesä Australiassa, Koivisto Merja 1 100 mk psykologian iltaopiskelu, Koivula Anne 2 500 mk sairaanhoitajan tutkinto II, Koivula Leena 1 000 mk kirkkokouroskurssi, Koivula Paula 2 500 mk kielikurssi Englannissa, Koivula Tiina 2 500 mk kielikurssi Englannissa, Koponen Kerstin 2 000 mk englannin kielen opiskelu kesäyliopistossa, Korhonen Atte 1 500 mk murtomaa- ja ampumahiihtoharr., Koso Kirsi 1 000 mk posliininmaalausharr., Kosonen Tuija 2 500 mk sairaanhoitajan tutkinto I, Kujala Liisa 1 000 mk tenniskurssi, Kujala Pauliina 700 mk tenniskurssi, Kunnasto Arja 2 500 mk perushoitajan tutkinto II, Kääriäinen Anna-Maija 2 500 mk kielikurssi Ranskassa, Kääriäinen Eeva 2 000 mk englannin kielen kurssi, Lahtinen Sari 2 000 mk sairaanhoitajan tutkinto I, Laitinen Minna 1 000 mk ratsastusharr., Latomäki Krista 2 500 mk kieliharjoittelu Saksassa, Latomäki Ulla 2 500 mk perushoitajan tutkinto I, Lehtinen Anja 2 500 mk kielikurssi Englannissa, Leinonen Niina 2 000 mk partioharr., Kehitysapuleiri Senegalissa, Leinonen Päivi 2 500 mk sairaanhoitajan tutkinto III, Löfgren Johan 2 000 mk sukellusryhmänjohtajakurssi, Malm Mikko 1 100 mk uimaopettajakurssi, Manninen Marjatta 2 500 mk sairaanhoitajan tutkinto III, Mattila Anne 1 000 mk viulunsoiton opiskelu, Mattsson Sari 2 500 mk sairaanhoitajan tutkinto III, Metso Jussi 2 000 mk englannin kielen kurssi, Miettinen Antti 1 000 mk golkurssi, Motturi Niina 1 000 mk ratsastusleiri, Mäkinen Elma 1 500 mk joogaohjaajakurssi II, Mäkinen Helena 1 000 mk englannin kielen opiskelu, Mäntynen Taina 2 000 mk sairaanhoitajan tutkinto II, Niemelä Henri 1 000 mk musiikin opiskelu - lyömäsoittimet, Niemi Maria 1 000 mk baletti-harr., Niinikoski Terhi 1 000 mk golkurssi, Niskanen Merja 2 500 mk sairaanhoitajan tutkinto II, Nurmi Erkki 2 500 mk kielikurssi Englannissa, Ny-

berg Jenni 1 000 mk pianonsoiton opiskelu, Ojala Pirjo 2 000 mk kasvatustieteen cum laude, Paavola Emmi 1 000 mk baletti-harr., Pigg Hanna-Mari 1 100 mk kielikurssi kesäyliopistossa, Purmonen Marja 2 500 mk kielikurssi USA:ssa, Pylväinen Eija 2 500 mk kielikurssi Englannissa, Raahenkaari Pirjo-Leena 1 000 mk tenniskurssi, Rantala Lasse 3 000 mk vaihto-oppilasvuosi USA:ssa, Rasi Tuula 2 500 mk merkonomin tutkinto, Reiman Taina 2 000 mk opiskelu artesaanimiksi II, Rönkkönen Jesse 2 500 mk kielikurssi Englannissa, Sahala Katja 2 500 mk kielikurssi Englannissa, Salakka Jussi 1 500 mk kuvataidekurssi, Salonen Pirkko 1 500 mk joogakurssi, Schoschkoff Anna 3 000 mk vaihto-oppilasvuosi Saksassa, Siekinen Sisko 2 500 mk kielikurssi Saksassa, Siiravuo Minna 1 100 mk kasvatustieteen approbatur, Sipilä Kirsimarja 3 000 mk vaihto-oppilasvuosi USA:ssa, Siren Sirkku 2 000 mk opiskelu kauppateknikoksi II, Sopanen Irja 1 500 mk mehiläishoidon opiskelu, Suntilla Juha 1 000 mk suunnistusharr., Suojalehto Marja 2 000 mk espanjankielen kurssi, Suokas Aino 2 000 mk silkkimaalauskurssi, Suokas Riikka 1 000 mk ratsastusleiri, Söderström Inga 1 400 mk kansallispuvun valmistaminen, Södervik Reetta 2 500 mk kielikurssi Englannissa, Talastie Eeva 2 500 mk merkonomin tutkinto I, Tenetz Anna-Kaisa 2 500 mk kielikurssi Englannissa, Tuviala Riitta 1 000 mk posliininmaalausharr., Ukkonen Mari 1 000 mk tenniskurssi, Ukkonen Sari 1 000 mk tenniskurssi, Vainio Kerttu 1 400 mk kansallispuvun valmistaminen, Valleala Riku 2 000 mk keihäänheittoleiri, Valto Petri 3 000 mk vaihto-oppilasvuosi USA:ssa, Valtonen Esa 1 500 mk alppihiitoharr., Valtonen Piia 1 500 mk alppihiitoharr., Vanhatalo Riitta 2 500 mk opiskelu mielenterveyshoitajaksi, Vatanen Eliina 1 000 mk olkityökurssi, Vesala Mira 2 500 mk kielikurssi Englannissa, Viljakainen Tuula 2 500 mk merkonomin tutkinto I, Vuorinen Iina 2 500 mk merkonomin

tutkinto I, Wiik Lea 1 000 mk posliininmaalausharr., Wiksten-Valapuro Kirsi 2 000 mk toimistosuhteiden kurssi.

100 % kerhot ja opintopiirit: 7 kpl 80 000 mk

■ Crash Hill-ryhmä 3 500 mk Harley-Davidson-harr., Kuusankosken Tekniset ry 24 000 mk "Yhteistyössä uudistuneina nousuun" -seminaari, Kymen EA-ryhmä 6 000 mk EA-koulutustilaisuus, Paperiliiton os. 19 ja 36 koneenhoitajajoukko 11 000 mk "Jokainen on ympäristönsuojelija" -seminaari, Paperiliiton os. 19 Valokuvauskerho 6 500 mk valokuvauskurssin järjestäminen, Paperiliiton Voikkaan os. 36 ry 19 000 mk koulutusseminaari, Voikkaan Metallityöväen os. 12 ry 10 000 mk koulutustilaisuuden järjestäminen.

Yhteisöt: 16 kpl 80 000 mk

■ Hallan Riistamiehät ry 2 000 mk kalavesien hoito, Kamera-73 Kuusankoski ry 3 000 mk valokuvanäyttely järjestäminen, Kuusankosken Karjalaseura ry Tanhuryhmä 2 000 mk esiintymismatkat, Kuusankosken Eläkeläiset ry 2 000 mk valtakunnalliset eläkeläispäivät, Kuusankosken Kalevalaiset Naiset ry 2 000 mk 30-vuotishuolavuosi, Kuusankosken Kisa ry 5 000 mk hiihtäjien lumileiri, Kuusankosken Musiikkiluokkien Tuki ry 3 000 mk musiikkileirin järjestäminen, Kuusankosken Puutarhayhdistys ry 5 000 mk 70-vuotishuolavuotien järjestäminen, Kuusankosken Reservin-aliupseerit ry 3 000 mk 30-vuotishuolavuotien järjestäminen, Kuusankosken Seudun Kehitysvammaisten Tuki ry 3 000 mk opaslehtien julkaiseminen, Kuusankosken Työväen Laulajat ry 13 000 mk kuoromatka Islantiin, Kuusankosken Työväen Soittajat ry 15 000 mk orkesterimatka Islantiin, Kymen Osakeyhtiön Virkamiesklubi ry 4 000 mk esitteen valmistaminen, Mannerheim-Liiton Kuusankosken os. ry 3 000 mk koulutustoiminta, Pilkanmaan Pilke ry 5 000 mk nuorten kesäleiri, Voikkaan Työväen Soittokunta ry 10 000 mk orkesterimatka Islantiin.

Työhönotto muuttaa

Työhönottaja Mervi Äijön uusi toimipiste on 24.6.1992 lähtien Marskinkatu 4. Vielä tällä hetkellä Kuusanniemen porttirakennuksessa sijaitseva työhönottotoimisto muuttaa samoihin tiloihin Kymen henkilöstöpalvelun ja asuntopalvelun kanssa. Työhönottotoimisto on avoinna klo 7.45-12.00 ja 12.45-16.30.

Paperin kuitupitoisuus vähenee

Paperin kuitupitoisuus tulee vähenemään nykyisestä. Kuidun kalleus ja koivupula ohjaavat kehitystä suurempiin pigmenttipitoisuuksiin. Näin arvioi Kymin tutkimuskeskuksen tutkimuspäällikkö Markku Johansson.

Kustannusten ohella täyteaineilla on merkitystä myös laadun kannalta: hieno pigmentti täyttää kuitujen väliin jääviä tyhjiä tiloja, jolloin paperin optiset ominaisuudet, mm. vaaleus, sekä painettavuus paranevat.

Ympäristökeskustelu on tuonut vaatimuksia valkaisun suhteen. Keskustelu sinänsä on mennyt hieman sivuraiteille. Klooriyhdisteisiin kiinnitetään niiden merkitykseen nähden huomiota liian yksipuolisesti, vaikka näytöt valkaisussa käytettävien kloorikemikaalien aiheuttaman AOX-arvon haitallisuudesta puuttuvat. Pikemminkin on todisteita siitä, että AOX-arvolla sellaisenaan ei ole yhteyttä ympäristövaikutuksiin.

Jos tulevaisuudessa kuitenkin joudutaan ympäristöystävällisempään vähemmän valkaistua sel-

lua, puutteellista vaaleutta voidaan korvata täyteaineilla", Markku Johansson kertoo.

Vaaleus on hänen mukaansa edelleen myyntiargumentti. Siis-tausmassojen käytön lisääntyminen on tuonut markkinoille tummempia paperilaatuja. Korkealaa-tuisten paperiiden vaaleus on kuitenkin edelleen lisääntynyt, joten paperiiden keskimääräinen vaaleus on noussut.

Vaaleimmat täyteaineet ovat erilaisia karbonaatteja, jauhetta kalkkikiveä tai marmoria. Myös liitua käytetään, mutta sen vaaleus ei ole yhtä korkea. Saostettu karbonaatti, jota Kymillä käytettiin paperin päällystyksessä jo 60-luvulla, on yleistymässä myös täyteaineena. Sillä on Johanssonin mukaan parhaat optiset ominaisuudet.

Pintakäsittelymahdollisuudet lisääntyneet

Paperikoneteknologian kehitys on monipuolistanut pintakäsittelymahdollisuuksia. Perinteisen liimapuristimen rinnalle on tullut

uudenlaisia laitteita, joissa käytettävien sideaineiden valikoima on laajempi ja pintaliimaus saadaan tehokkaammaksi kuin aiemmin käytetyillä tärkkelyksillä.

Nykyisillä ajonopeuksilla liikutaan lisäksi liimapuristimen suorituskyvyn ääri rajoilla. Uudenaikaisilla filmiliimapuristimilla pystytään huomattavasti suurempiin nopeuksiin.

Lasertekniikan uudet vaatimukset

Viime vuosien keskeisiä tutkimuskohteita ovat olleet lasertekniikan paperille asettamat vaatimukset. Tulostustekniikan takia mm. paperin sähköisten ominaisuuksien sekä kitkan ja kuituorientaation on oltava kunnossa. Paperin on säilytettävä muotonsa rajuissakin olosuhteissa.

"Esimerkiksi nopeissa lasereissa lämpötila nousee 200 Celsius-asteeseen. Näin suuret lämpötilamuutokset voivat aiheuttaa kuituverkostossa muodonmuutoksia, jotka häiritsevät paperin ajettavuutta tulostimissa ja saattavat myös johtaa tekstin tai kuvien

Markku Johansson uskoo paperin pitävän edelleen puolensa. "Nykyinen hienopaperi on erittäin varma tiedonsäilytysväline."

epätäydelliseen siirtymiseen paperin pinnalle."

Sähköisen viestinnän ennustettiin vähentävän paperin kulutusta. Toistaiseksi näin ei ole käynyt ja Markku Johansson uskoo paperin pitävän puolensa tulevaisuudessa. "Nykyinen hienopaperi on erittäin varma tiedon säilytystapa.

Sähköisesti talletettu tieto ei ole koskaan täysin suojassa. Varmasti edelleenkin törmätään tilanteisiin, joissa arvokasta tietoa häviää esim. tietokoneen kovalevyn särkyessä."

Markku Johansson täyttää 50 vuotta 12. kesäkuuta. Merkkipäivänä on kahvipannu kuumana.

Kymintehtaan työsuojeluvaltuu-ttu Erkki Mukkila vietti kesäkuun 2. päivänä 50-vuotisjuhli-aa. Paljonko noista vuosista on kulunut nykyisessä työssäsi?

"18 vuotta eli siitä saakka kun työsuojelun valvontalaki tuli voimaan vuonna 1974. Työsuojeluvaltuuksille tuli silloin heidän nykyinen asemansa. Koen, että olen ollut kehittämässä ja toteuttamassa nyt käytössä olevaa työsuojelujärjestelmää."

Mikä sai sinut ryhtymään nykyiseen työhösi?

"Olin sitä ennen ammattiosaston luottamusmiehenä, varapääluottamusmiehenä, osaston neuvottelevana luottamusmiehenä ja osaston luottamusmiehenä Y-osastolla."

"Jenkki-osaston asema sivussa muista ja osaston mentaliteetti vaivasi minua. Halusin ottaa selvää, mitkä asiat voidaan hoitaa toisin ja aloin lukea työehtosopimusta. Jenkeillä ei ollut silloin henkilöä, jonka puoleen porukka olisi voinut kääntyä. Minulta alettiin kysyä asioita ja se johti sitten luottamustehtäviin."

"Toiminta lähti mielenkiinnosta oikeudenmukaisuuteen. Oikeudenmukaisuuden hakemiseen en ole leipääntynyt enkä patistamaan jäseniä huolehtimaan itse omista oikeuksistaan. Toisaalta aiheet, joista olen ottanut selvää, ovat monipuolistuneet: ne liittyvät usein sosiaalilainsäädäntöön kokonaisuudessaan eikä vain työehtosopimukseen."

Lama vaikuttanut työsuojeluunkin

Kuinka pystyt vastaamaan kysymyksiin?

"Se on vaatinut opiskelua. Ensiksi koulutin itseäni pelkästään työsuojeluun, mutta sen jälkeen olen lukenut Turun yliopistossa työoikeuden ja hallinto-oikeuden perusteita sekä sosiaalilainsäädäntöä. Ay-kurssia kävin kolmen kuukauden kurssiin asti ja olin 10 vuotta työsuojelun, yhteistoimintalain ja rationalisoinnin asiantuntijaopettajana Kiljavalla."

Miten työsuojelutekniikka on kehittynyt?

"Teknisellä puolella kehitys on ollut valtavaa. Suomi on toteuttanut hyvin teknisen suojautumisen. Mikäli halutaan, koneet ja laitteet ovat teknisesti hyvin suunniteltuja ja turvallisia."

"Muilla kohdilla kehitystä ei sitten olekaan tapahtunut kovinkaan paljon. Samat asiat, mitkä ovat 50-luvulla olleet työsuojelutoimikunnan pöytäkirjoissa, puhuttavat edelleen."

Ovatko ihmiset samantyyppisiä?

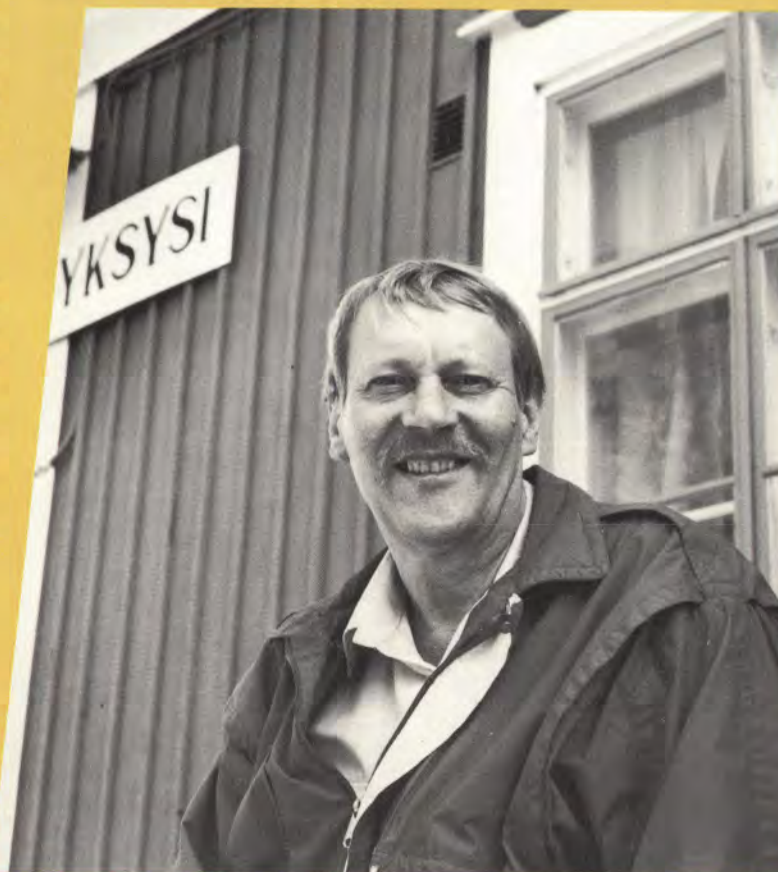
"Ihminen on jonkin verran muuttunut. 1980-luvun alussa ajattelu näihin asioihin oli myönteinen ja ihmiset toteuttivat työsuojelua. Kehitys jäi kuitenkin kesken laman tullessa. Ihminen ottaa taas riskejä ja tekee, kun silmä välttää, jotakin, mikä ei ole turvallista."

"Työsuojeluun ei kiinnitetä

huomiota, jos ajatukset pyörivät työpaikan säilymisen ympärillä. Jos samaa työtä ei enää huomenna ole tarjolla, ei ole paljon väliä mi-

ten se tehdään."

"Nyt pitäisi pystyä puhumaan tulevaisuudesta ja siitä, että ihmistä vielä tarvitaan ja että teen tätä

duunia vielä viidenkin vuoden päästä ja että on tärkeää tehdä se hyvin ja turvallisesti."

Miten asiat ovat alallasi rullanneet näinä 18 vuotena?

"Työsuojelun kannalta 70-luvun keskiväli oli nousukautta ja kehityksen aikaa. Lainsäädäntö innosti hoitamaan työsuojeluasioita. Monia asioita toteutettiin varman päälle, koska ei tarkkaan tiedetty, miten sanktioita käytettäisiin."

"70-luvun lopulla sitten todettiin, että sehän on vain puitelaki, jossa haarukka on valtava. Alettiin ajatella, mikä on kohtuudella mahdollista tehdä."

"Taustalla tapahtui kuitenkin voimakasta kehitystä, koska suomalainen teollisuus otti kilpailuvaltiokseen turvallisuustekniikan niin paperikoneissa kuin muissa laitteissa. Paperikoneen turvallisuuskehitys onkin viime aikoina ollut hyvä."

"Kuitenkaan ihmisen eristäminen täysin koneesta ei ole mahdollista. Niin kauan kuin käytetään runsaasti energiaa ja laitteet ovat massiivisia, tapaturmat ovat mahdollisia. Uusi riski syntyy siitä, että ihmiset on eristetty koneesta ja vaarallisia tehtäviä tehdään yhä harvemmin."

Mitä työsi on ja miten se on muuttunut?

"Työstä suurin osa on keskustelua työntekijöiden kanssa. Yleensä ei ole kysymyksessä lain rikkominen. Monasti vain tuntuu siltä, että työn pitäisi tapahtua toisella tavalla. Pitää keskustella, mistä asia kiihastaa ja tukea ihmistä ymmärtämään, että kysymyksessä ei ole vain hänen asiansa."

Kuivatuskone kärysi

Kuusanniemen sellutehtaan kuivatuskone vaurioitui lievästi toukokuun 12. päivänä illalla syttyneessä tulipalossa.

Palon aiheutti koneen uuden kuivatusosan vioittunut laakeri, joka syytytti sen alla sijaitsevan hylkykuljettimen reunan ja kuljettimella olleet kuivat massanpalaset. Tuli levisi nopeasti vanhalle kuivatusosalle, jossa liekit havaittiin.

Käyttöhenkilöstö hälytti palokunnan, aloitti välittömästi sammutustyöt ja sai palon hallintaan jo ennen kuin palokunta saapui paikalle.

Käyttöhenkilöstön ripeän toiminnan ansiosta vahingot jäivät vähäisiksi. Kuivatuskone saatiin jälleen käyttöön parin päivän seisokin jälkeen.

Kuivatuskoneella ei ole automaattista sammutusjärjestelmää.

Paperirata syytyi C 2:lla

Paperirata syytyi tuleen päällystyslaitoksella kesäkuun 1. päivänä. Ratakaton seurauksena sähköinfrakuivaimen jäi paperia, joka syytyi tuleen.

Konemiestistö toimi ripeästi ja sammutti palon jo ennen palokunnan saapumista. Päällystyskone ei vaurioitunut.

"Olen osallistunut paljon muuhunkin kuin työsuojelutyöhön: työympäristön kehittämiseen, asunnonjakotoimikunnan asioihin, yt-toimintaan, eläkesäätiön toimintaan. Siksi minulle tulee kysymyksiä myös niistä asioista."

"Vuodesta 1974 lähtien vuosikymmenen loppuun työ oli työntekijöiden parissa olemista, heidän innostamistaan työsuojeluun sekä puutteiden esittämiseen työnantajalle."

"1980-luvulla toimittiin tavallaan työsuojelukonsulttina. Katsottiin, että työsuojeluosasto hoitaa tiedon ja aloitteet työosastoille ja painostaa sen jälkeen osastot hoitamaan asiat. Silloin työsuojeluosastolla ei tavallaan ollut työnantaja- ja -tekijäasetelmaa ollenkaan. Nyt vastuu on siirtymässä linjaorganisaatiolle ja valtuutettu siirtymässä asioiden eteenpäin viejäksi henkilökunnan pariin."

Tämä on ollut asiapitoinen haastattelu, vaikka Sinut tunnetaan kuusaalaismurretta käyttävänä supliikki-miehenä.

"Huuliveikon ja murteella puhujan sekä kirjoittavan hahmo on pikkuisen opittu ja opeteltu Halisen Penalta. Siinä on matkimisen makua. Näin, miten siinä henkilöissä murre korostui."

"Murrekysymys on aina jakanut lukijat: ne joko hyväksyy tai ei hyväksy, mutta aina se on tuonut sen tiedon, että ne ovat ainakin Kolmoispaperin tekstin lukeneet."

"Toisaalta murrekirjoitus ei saa olla itsetarkoitus, vaan yhtenä sisältönä lehdessä. Ja osaan minä kirjoittaa myös tavallista tekstiä..."

Tunnustuspalkinnot kunnossapitoon ja arkkisaliin

Kymin paperitehtaan aloitetoimikunnan kokouksessa 13.4. luovutettiin aluemies **Jari Huohvanaiselle** C- ja MG-paperin kunnossapidosta ja leikkaaja **Juhani Nevalaiselle** arkkisaliista kunniakirjat ja 3000 markan tunnustus-

Jari Huohvanaisen aloitteesta asennetut, veteen ulottuvat höyryputket estävät välppien jääntymisen talvella.

nustus-palkinnot aktiivisesta aloitteiden tekemisestä. Tunnustus-palkinnon luovuttamisen perusteena on vähintään viisi palkittua aloitetta.

C- ja MG-paperin tehtaanjohtaja **Aulis Koikkalainen** kiitti kunniakirjan saajia mielenkiinnosta ja aktiivisuudesta aloitetoimintaa kohtaan. Puheessaan Koikkalainen sanoi, että aloitetoiminta voisi olla paperitehtaalla selvästi vilkkaampaa kuin mitä se nyt on. Paperitehtaalla tehdään keskimäärin kaksi aloitetta sataa henkilöä kohden vuodessa, kun vastaava luku on sellutehtaalla kuusi.

Hän totesi lisäksi, että aloitteiden käsittelyprosessin nopeuttamiseen on jatkossa kiinnitettävä enemmän huomiota. Nykykäytännön mukaan käsittely kestää liian kauan, mikä ei ainakaan voi olla aloiteaktiivisuutta parantava tekijä.

Vanhoista laitteista löytyy parannettavaa

Päätoimisesta aluemiehenä vesilaitoksella työskentelevä Jari Huohvanainen muistelee tehneensä

vuodesta 1989 lähtien peräti 12 aloite-ehdotusta. Niistä on hyväksytty seitsemän.

Huohvanainen kertoo aloitteidensa koskeneen pääasiassa pieniä parannuksia putkistoihin. "Nämä ovat vanhoja laitteita, joten näistä löytää usein paranneltavaa. Korroosio on yksi suuri haittatekijä."

Hänen ensimmäinen, ja omasta mielestään merkittävin aloitteensa koski höyryputkia, jotka estivät vesilaitoksen ulkopuolella olevien välppien jääntymisen talvella. Ongelma on pahin, kun joessa on esiintynyt hyötyä.

Kymin palveluksessa Jari Huohvanainen on ollut 11 vuotta. Nykyisessä toimessaan hän aloitti vuonna 1987, mitä ennen hän työskenteli ensisijaisesti höyryvoimalaitoksella.

Arkkisaliissa isoilla arkeilla työskentelevä leikkaaja Juhani Nevalainen kertoo aloitteidensa helppotaneen lähinnä omaa työtä. Osittain niillä on ollut vaikutusta myös tuotantoon.

Myös hänen aloite-ehdotuksensa, kaiken kaikkiaan kahdeksan kappaletta, ovat syntyneet viime

vuosina, lyhyen ajan sisällä. Niistä on palkittu seitsemän.

Nevalainen on työskennellyt arkkisaliissa vuodesta 1974 lähtien. Kymin palvelukseen hän tuli vuonna 1971.

Arkkileikkurilla työskentelevän Juhani Nevalaisen eräs aloite on peili (ylhäällä), josta koneen käyttäjä näkee paperiradalle tulevat häiriöt.

Ammattitutkinto ITSESTÄ KIINNI

Paperiteollisuuden uusi ammatitutkintojärjestelmä, josta parissa vllme vuoden Uutiskymissä olemme kertoneet, on ollut käynnissä reilun vuoden. Metskossa odotetaan ensimmäisiä ammatitutkintoja suoritettavana jo tämän vuoden aikana.

Kymin Paperiteollisuus Oy:ssä paperitehtaan, kunnossapidon ja osin jo sellutehtaan työntekijöitä koskettavaan koulutukseen ei uusi tutkintojärjestelmä ole tuonut tähän mennessä muutoksia. Tarvittavia kursseja, niin Metskon kuin omiakin on järjestetty ja käyty eteen tapaamalla.

Uutta on sen sijaan se, että nyt Kymin paperitehtaalla on tutkinnosta kiinnostuneiden mahdollisuus tehdä henkilökohtainen opintosuunnitelma, joka toimii peruslähtökohdana ammatitutkinnon suorittamiselle.

Opintosuunnitelma tehdään yhdessä koulutukseen osallistuvan, hänen esimiehensä sekä tehtaan koulutusasioista vastaavan asiantuntijan kanssa. Opintosuunnitelmaa tehtäessä käydään läpi henkilön peruskoulutus, työtehtävät ja mahdolliset aiemmat Metskon kurssit.

Ammattitutkintoon ja opintosuunnitelmien laatimiseen liittyvissä asioissa avustavat Kymin paperitehtaalla teknikko **Erkki Pesu** sekä koulutuspäällikkö **Esko Niittymäki** teollisuusoppilaitoksesta.

Tällä hetkellä ammatitutkintojen suorittaminen on mahdollista lähinnä paperikoneella ja siihen liittyvän kunnossapidon tehtävissä työskenteleville. Metskon kurssiohjelmaan sisältyy tällä hetkellä paperinvalmistusprosessi hiomosta arkkisaliin asti.

Sellun osalta kurssiohjelmaa on vielä pääsääntöisesti valmisteilla. Käynnissä ovat ne pakolliset kurssit, jotka kohdistuvat keskeisesti sellun valmistukseen ja kunnossapitoon. Kunnossapidon kurssioh-

Täydennyskoulutusta omasta oppilaitoksesta

Kymin Paperiteollisuus Oy:n työllisyysilanteen takia Kymin teollisuusoppilaitokseen ei ole voitu ottaa uusia oppilaita lukukauden 1989-90 jälkeen. Tämä on herättänyt monen mieleen kysymyksen, tarvitaanko Kymillä enää omaa koulua. Teollisuusoppilaitoksen toiminta on painottunut viime vuosina voimakkaasti kurssimuotoiseen täydennyskoulutukseen.

"Uskon, että työtehtävien laajentumisesta johtuva täydennyskoulutuksen hoitaminen tapahtuu edelleenkin teollisuusoppilaitoksen toimesta. Ja uskon myös, että tulevaisuudessakin uusi väki tulisi

Kymille oman koulun kautta", rehtori **Esko Niittymäki** teollisuusoppilaitoksesta toteaa.

Erimuotoiseen täydennyskoulutukseen osallistuu nykyisin noin 850 kurssilaista vuodessa. Teollisuusoppilaitoksen ammattiin valmistavassa koulutuksessa, mitä ei parin viime vuoteen ole ollut, on opiskellut keskimäärin 45 oppilasta vuodessa.

"Tällä hetkellä on syytä miettiä myös oppilaitoksen toiminnan laajentamista niin, että se voisi toimia koko konsernin koulutuspaikkana esimerkiksi tilojen suhteen", sanoo Esko Niittymäki.

jelmat suunnataan ensin paperitehtaan ja myöhemmin sellutehtaan kunnossapitoon.

Oma-aloitteisuutta tarvitaan

Koulutuspäällikkö **Esko Niittymäki** korostaa, että tutkinnon suorittaminen on omaehtoista itsensä kouluttamista, johon yrityksen taholta luodaan mahdollisuudet.

Ammattitutkintojärjestelmä sisältyy yhtiön normaaliin koulutus-toimintaan, joten sen kustannuksista vastaa työnantaja. Niittymäen mukaan uusi ammatitutkintojärjestelmä tuo koulutukseen lisää suunnitelmallisuutta ja pitkäjänteisyyttä.

"Koulutus on pääsääntöisesti omaan tehtävään liittyvää. Samalla pyritään laajentamaan henkilön kuvaa prosessin muista tehtävistä", Niittymäki selvittää.

"Tutkintojen suorittaminen ei ole kuitenkaan mikään elinehto uralla etenemisessä. Tosin opin-
näytteet tukevat aina urakehitystä.

Palkkaus on vakanssikohtainen, eikä koulutus siihen vaikuta."

Uusi tutkintojärjestelmä tukee henkilön koulutuksen jatkamista ammatitutkinnon ja ylempään ammatitutkinnon suorittamisen kautta edelleen teknilliseen oppilaitokseen asti.

Perusajatuksena on, että ammatitutkinnon suorittamisesta kiinnostuneet ottavat oma-aloitteisesti yhteyttä esimieheensä, tehtaan johtoon tai koulutusasioiden hoitajaan ja sopivat heidän kanssaan tarkoituksenmukaisten kurssien suorittamisesta ja tenttimisestä.

Tutkintoon kuuluva työkoe suoritetaan Metskon nimeämälle tutkintoraadille. Metsko hyväksyy myös kirjalliset tenttisuoritukset. Ennen uutta tutkintojärjestelmää suoritettuihin kurssit, joihin ei ole sisällytetty loppukoetta, hyväksytään suorituksiksi.

"Ei ole tarkoituksenmukaista käydä esimerkiksi kolme vuotta siten käytyä kurssia taas uudelleen."

Pyöräviestin voitto arkkisaliin

Kymin arkkisalin tyttöjen pyöräilyjoukkue voitti Kymenlaakson 1. pyöräviestin naisten osuuden 19. toukokuuta. **Sirpa Niemen, Seija Maunun ja Paulan Lassin** yhteisajaksi tuli 1.11.37.

Kymmene Oy:n Kuusankosken tehtailta oli kisassa mukana kuusi naisten ja viisi miesten joukkuetta. Miehistä parhaiten sijoittuivat neljänneksi tulleet Kymin Konkari I, jossa pyöräilivät **Raimo Kujala, Tero Puranen, Jarmo Vilhunen, Raimo Mäkinen, Jukka Rihu ja Hannu Puujalka**. Heidän yhteisaikansa oli 2.03.45.

Sotilaspolkupyörillä pidetty kisa alkoi naisten osalta Myllykoskelta ja päättyi Voikkaan Työväentalolle. Kilpailumatkaa tuli naisille yhteensä alle 30 km. Pidemmän miesten vajaan 70 km:n pyöräviestin matkana oli Kymenlinnan varuskunta-Voikkaan Työväentalo. Kilpailuun osallistui kaiken kaikkiaan 37 joukkuetta.

Puhoksen lastulevytehdas täyteen käyntiin

Pitkään jatkuneiden tuotannonrajoitusten jälkeen Schauman Wood Oy:n Puhoksen lastulevytehdas siirtyi 25.5. alkaen täyteen 7-päiväiseen kolmivuorokäyntiin.

Muutoksen on pääasiassa mahdollistanut vahvistunut vientitoiminta. Tehtaan kilpailukyky on sekä omien toimenpiteiden että edullisen valuuttakehityksen ansiosta vahvistunut. Siirtyminen keskeyttömään käyntiin vahvistaa edelleen kilpailukykyä.

Puhoksen lastulevytehtaalla työskentelee noin 190 henkilöä ja kuluvan vuoden tuotanto tulee alkuvuoden tuotannonrajoituksista huolimatta yltämään lähes 200 000 kuutiometriin.

Toimitusjohtaja Valveelle korkea kunniamerkki

Veijo Valve

Kymmene Oy:n tytäryhtiön Nordland Papier AG:n toimitusjohtaja Veijo Valve vastaanotti 29. huhtikuuta 1992 Niedersachsenin

Ritarikunnan 1. luokan ansioristin. Kunniamerkin luovutti Niedersachsenin osavaltion pääministeri Gerhard Schröder, joka korosti toimitusjohtaja Valveen panosta alueen elinkeinoelämän kehittämisessä ja ympäristönsuojelukäytösten hoitamisessa, jossa Nordland Papier on Schröderin mukaan malliyrittäjä.

Hienopaperia valmistava Nordland Papier toimii Pohjois-Saksassa Niedersachsenin osavaltiossa. Toimitusjohtaja Veijo Valve on toiminut yhtiön palveluksessa sen perustamisesta vuodesta 1967 lähtien.

KIITOKSET

Lämmin kiitos monista hyvistä yhteisistä työvuosista sekä huomaavaisuudesta jäädessäni pois työelämästä.

Pertti Johansson

Sydämelliset kiitokset muistamisesta siirtyessäni vapaalle.

Vappu Mesiäinen

Parhaimmat kiitokset työkavereille muistamisesta ja yhteisistä vuosista.

Pauli Virta

Paljon kiitoksia työnjohdolle ja työtovereille, jotka muistitte minua jäädessäni pitkälle vapaalle.

Keijo Hokkanen

Kiitokset kaikille merkkipäivääni muistaneille.

Taisto Holopainen

Kaikille lämmin kiitos muistamisesta ja yhteisistä hetkistä Kymyn vuosien aikana.

Kalevi Rätty

ELÄKKEELLE

Kymyn Paperiteollisuus Oy
Kirvesmies Pentti Kauppi rakennusosastolta (41 palveluvuotta), varamies Mauri Laaksonen sellutehtaalta (36), kahvion hoitaja Ritva Muukkonen Koskelasta (10), viilaaja Jorma Starck koneosastolta (40), varastonhoitaja Rolf Söderholm tutkimuskeskuksesta (34), vuoromestari Sulo Wiik sellutehtaalta (35).

Finnish Chemicals Oy
Asentaja Rauno Puolakka (36).

Kaukas Oy
Porari Esa Eloranta Vo rakennusosasto (29), pakkaaja Ilmari Haapasari Vo paperi (31), varamies Lasse Knapp Vo puuhiomo (41), II kalanterin hoitaja Veikko Koski Vo paperi (41), I kalanterin hoitaja Timo Seppälä Vo paperi (39).

KUOLLEET

Ines Ekestam, 80 vuotta, hallintoosasto (kuollut 27.4.), Edith Erkinharju, 85, kiinteistöosasto (27.4.), Veikko Hakkarainen, 75, Vo paperi (23.3.), Alli Jaakkola, 62, Ky pap arkkisali (19.4.), Heikki Kallio, 79, Ky sulf.sellu (6.3.), Antti Mäkelä, 63, Vo konekorjaamo (13.3.), Lasse Nakari, 60, Vo pap kunnossapito (16.4.), Alpo Nuija, 61, rakennusosasto (14.4.), Oiva Rainio, 80, Ky konekorjaamo (23.3.), Lauri Rantanen, 75, Vo paperi (22.4.), Matti Rantanen, 61, Vo rakennusosasto (2.3.), Eino Rihu, 81, Vo konekorjaamo (6.3.), Lempi Sohlsten, 92, Vo höyry (13.3.), Impi Tikka, 72, Ky pap PK 7 (16.3.), Toivo Viljakainen, 59, Vo puuhiomo (18.3.).

MEMO-NURKKA

Vastaanottajan lisääminen MEMO-sanomaan

Voit lisätä vastaanottajan Memo-sanomaan myös niin, että kirjoitat sanoman loppuun => vastaanottajan memotunnus, esim => ROSSIKE. Kun painat Enteriä, saat vastaanottajan koko tunnukseen näkyviin. Voit lisätä halutessasi useammankin tunnukseen. Muis-

ta kirjoittaa kaksoisuoli ja Memo-tunnus aivan rivin alkuun.

Sanomaan vastaaminen

Kun haluat vastata Memo-sanomaan, tee tilaa sanoman ALKUUN painamalla F7 kerran tai kaksi. Näin vastaanottaja näkee vastauksesi heti eikä hänen tarvitse etsiä sitä sanoman hänniltä.

Voit myös lisätä rivejä minne tahansa sanomaan kirjoittamalla ri-

vin alkuun esimerkiksi =L5, jolloin saat 5 lisäriiviä. Rivejä voit poistaa samalla tavalla, eli kirjoitat rivin alkuun esimerkiksi =P5, jolloin sanomasta häviää 5 riviä.

Vastauksesi jälkeen voit lisätä katkoviivarivin, jolloin oma tekstisi erottuu paremmin sanomasta.

Sanoman kopiointi ja lähettäminen edelleen

Olet saanut Memo-sanoman, jonka haluaisit lähettää vaikkapa tiedoksi jollekin toiselle - ei siis varsinaiselle lähettäjälle. Toimi seuraavasti: Kirjoita sanoman eteen K ja paina Enter. Voit nyt lisätä sanomaan haluamasi vastaanottajat sekä omat kommenttisi. Voit halutessasi poistaa lähettäjän tunnukseen.

löstöpalvelun pihalla olevaan roskasäiliöön.

Erämajailmailusta

Erämajojen peitehuovat ja tyynynpäälliset kuuluvat majoille - eivätkä kierrätykseen ja kotikäyttöön!

Arina kestää huomattavasti kauemmin, jos tuhkapölyn tyhjentää riittävän usein.

Usealla majalla sopivat polttopuut liiteriin. Jos sinne jokainen lomalainen heittää kymmenenkin halkoa päivässä, ovat ne suojassa sateelta.

Risukkoa saa raivata majan ympäristöstä näkyvyyden ja "ilmaisuuden" lisäämiseksi. Varsinaista puustoa ja taimikkoo ei saa kaataa.

Jätä kesäaikana niin sähkökuin nestekaasujäähäkkiä minimiteholla seuraavaa lomalaista varten.

Ruuantähteitä, pakkaus- ja paperijätteitä ei saa jättää majalle tai sen ympäristöön. Jätteet laitetaan avainta haettaessa saatuihin roskakapussihin ja palautetaan henki-

Kuntokorttien palautus

Kuntokortit on palautettava 4.6. mennessä Kymyn tai Voikkaan henkilöstöpalveluun.

Kuntokauden lomapalkintojen arvonta henkilöstön, perheenjäsenten ja eläkeläisten osalta on Verla-päivän yhteydessä Verlan Riemurihessä lauantaina 6.6. klo 16.

Lomamajan vaihto aika erämajoilla muuttuu

Kesäkuun alusta siirrytään erämajoilla uuteen vaihtoaikaan, joka on klo 16 entisen klo 12 sijaan. Tähän on päädytty esitettyjen toivomusten johdosta.

Petankkiharjoitukset

Kymyn teollisuusoppilaitoksen pihalla harjoitellaan petankkia Paa-von opastuksella maanantaisin klo 18 alkaen.

Puhelinnumerot ja muuta tietoa memon hakemistosta

Oletko huomannut, miten kätevästi löydät puhelinnumerot Memo-hakemistosta: Paina postilaatikko- tai sanomanäytössä F2. Kirjoita nimikenttään esimerkiksi henkilön sukunimi ja paina Enter. Saat näytölle ne tunnukset, jotka täyttävät hakukriteerisi.

Puhelinnumeron, osaston ja paikkakunnan näet jo tässä. Mutta kun kirjoitat tunnukseen eteen V ja painat Enter, näet koska henkilö on käyttänyt viimeksi Memoa. Näet myös tiedotteen, jos hän on sellaisen jättänyt - esimerkiksi lomastaan tai muusta poissaolosta.

Tytäryhtiöiden hallitukset

Kymyn Paperiteollisuus Oy

Puheenjohtaja Harri Piehl, varapuheenjohtaja Ilmari Lindberg, jäsen Lasse Mäkelä, jäsen Pehr-Eric Pätt, jäsen (henkilöstö) Kalle Hautamäki, jäsen (henkilöstö) Seppo Saarela, jäsen (henkilöstö) Leo Suokas, varajäsen Eija Kurto (Suokas), varajäsen Timo Lehminen (Hautamäki), varajäsen Lasse Palmumaa (Saarela), sihteeri Sakari Lahdelma.

Kaukas Oy

Puheenjohtaja Harri Piehl, varapuheenjohtaja Jaakko Palsanen, jäsen Viljo Paljakka, jäsen Hannu Schildt, jäsen (henkilöstö) Seppo Heikkilä, jäsen (henkilöstö) Sirkka Pelli, jäsen (henkilöstö) Markku Vanhala, varajäsen Markku Anttila (Vanhala), varajäsen Jouko Horttanainen (Pelli), varajäsen Lauri Jantunen (Heikkilä), sihteeri John Ahlbom.

Wisaforest Oy Ab

Puheenjohtaja Harri Piehl, varapuheenjohtaja Martin Granholm, jäsen Matti Lindahl, jäsen (henkilöstö) Lauri Lehtinen, jäsen (henkilöstö) Teuvo Uusitalo, jäsen (henkilöstö) Lauri Ylihärtilä, varajäsen Marja-Leena Hoikkanen (Uusitalo), varajäsen Markku Korva (Lehtinen), varajäsen Gunvor Norrgård (Ylihärtilä), sihteeri Jari-Pekka Tyyskä.

Schauman Wood Oy

Puheenjohtaja Casimir Ehrnrooth, varapuheenjohtaja Martin Granholm, jäsen Hans-Peter Blauberg, jäsen Risto Lähteenmäki, jäsen Ossi Salmenkivi, jäsen (henkilöstö) Pentti Jokinen, jäsen (henkilöstö) Teuvo Jukarainen, jäsen (henkilöstö) Kari Lauttamus, varajäsen Sirkka-Liisa Hyttinen (Jokinen), varajäsen Esa Lahtela (Lauttamus), varajäsen Leo Walther (Jukarainen), sihteeri Henrik Nordström.

Oy Nautor Ab

Puheenjohtaja Martin Granholm, varapuheenjohtaja Magnus Ståhlberg, jäsen Olle Emmes, jäsen Petra Manninen, jäsen (henkilöstö) Harald Nordman, jäsen (henkilöstö) Carl-Magnus Wind, varajäsen Häkan Forss (Manninen), varajäsen Häkan Nyman (Wind), varajäsen Kurt Stubb (Nordman), sihteeri Britt-Marie Virtanen.

JÄRJESTÖT

Paperiliiton Voikkaan os. 36

Paperiliiton Voikkaan osasto 36:n eläkeläisten retki Niittylahteen järjestetään keskiviikkona 1.7.1992. Ennakkokoillomittautuminen osallistumisesta tehtävä viimeistään 25.6.1992 mennessä pääluottamusmiehen toimistoon, puh. 889521 tai 4013127.

Linja-autot lähtevät Lapinmäeltä klo 10.00 ajaen reittejä:

Auto 1: Lapinmäki - Seuratulo - Hirvelänmäki - Oravala, (ent. Tiuhosen kauppa) uutta tietä Voikkaalle - Harjunrannantien risteys - Kymenrannan mäki - Kipparinkurvi - Niittylahti.

Auto 2: Lapinmäki - Työväentalo - Tähtee - Puistokatu - Valtakatu - Pohjoistie - Pilkkanmaan koulu - Kipparinkurvi - Niittylahti.

Paluu Niittylahdesta klo 16.00.

MERKKIPÄIVÄT

Markku
Johansson

Erkki
Mukkila

Antero
Taimela

60 vuotta

Johtaja, dipl.ins. Pekka Holm Kymmene Oy:n teknillisestä hallinnosta täytti 60 vuotta 30.5. Hän on syntynyt Mikkelissä.

Yhtiön palvelukseen Pekka Holm tuli käyttöinsinööriksi Voikkaan paperitehtaalle vuonna 1959. Käyttöpäälliköksi hänet nimitettiin vuonna 1964. Tuotantopäällikönä hän toimi vuodesta 1982 vuoteen 1984, jolloin hänet nimitettiin sanoma- ja MF-tulosyksikön johtajaksi. Voikkaan paperitehtaan johtajaksi Pekka Holm nimitettiin vuonna 1986. Vuonna 1990 hän siirtyi hoitamaan tehtaan liiketoiminnan kehitysjohtajan tehtäviä ja myöhemmin samana vuonna hänet nimitettiin konsernin teknillisen hallinnon desinvestointien johtajaksi.

Pekka Holm on toiminut Kuusankosken teollistamislautakunnan jäsenenä. Vapaa-aikanaan hän harrastaa kalastusta, laskettelua ja golfia.

50 vuotta

Tutkimuspäällikkö Markku Johansson Kymin tutkimuskeskuksesta täyttää 50 vuotta 12.6. Hän on syntynyt Kouvolaan.

Markku Johansson valmistui ylioppilaaksi Kouvolan lyseosta vuonna 1960 ja filosofian kandidaatiksi Helsingin Yliopistosta vuonna 1966.

Yhtiön palvelukseen Johansson tuli vuonna 1968 tutkijaksi päälaboratorion paperiosastolle. Vuon-

na 1970 hänet nimitettiin tutkimusosastolla paperiosaston päälliköksi ja vuonna 1984 tutkimuspäälliköksi.

Markku Johansson on toiminut Oy Keskuslaboratorion tutkimustoimikunnan jäsenenä vuosina 1987-88 ja Kymin edustajana Empire State Paper Research Association -nimisessä tutkimusjärjestössä USA:ssa. Näiden lisäksi hän on ollut jäsenenä ja puheenjohtajana lukuisissa Keskuslaboratorion projekteissa ja yhteisryhmissä. Hän on skandinaavisessa SCAN-Test -komiteassa optisen työryhmän Suomen teollisuuden edustaja.

Kouvolan ev.lut. seurakunnan kirkkovaltuuston jäsenenä hän on ollut vuosina 1983-90.

Markku Johanssonin vapaa-ajan harrastuksena on musiikki ja kuorolaulu. Hän on opiskellut laulua Sibelius-Akatemiassa vuosina 1961-66. Vuosina 1960-66 Johansson kuului Ylioppilaskunnan Laulajiin. Hän on laulanut myös Kamarikuoro Cantemuksessa, Kuusankosken ja Kouvolan kirkko-kuoroissa, Chorus Ecclesiae Finlandiassa ja Kamarikuoro Sonuksessa.

Työsuojeluvalluutettu Erkki Mukkila työsuojelusta täytti 50 vuotta 2.6. Hän on syntynyt Kuusankoskella.

Kymin palvelukseen Erkki Mukkila tuli ammattikoulun oppilaana vuonna 1959. Vuosien 1961-74 aikana hän työskenteli Kymin paperitehtaalla mm. pituusleikkurin apumiehenä, rullamiehenä ja silinterimiehenä. Päätoimiseksi työsuojeluvalluutetuksi hänet nimitettiin vuonna 1974.

Mukkila on käynyt useita ammattiyhdistys- ja työsuojelukursseja. Turun Yliopiston avoimen korkeakoulun kurseilla hän on opiskellut työoikeuden ja hallinto-oikeuden perusteita.

Aktiivisena ammattiyhdistysihmisenä Erkki Mukkila hoitaa lukuisia eri luottamustehtäviä. Hän on Paperiliiton työsuojelujäsen, Kymin Paperiteollisuus Oy:n työsuojelutoimikunnan jäsen, johdon ja henkilöstön yhteiskokouksen jäsen, hallinnon aloite-toimikunnan jäsen, asunonjakotoimikunnan varapuheenjohtaja, Eläkesäätiön hallituksen jäsen, Avustuskassan hallituksen jäsen ja konsernin yhteistoimintaa suunnittelevan toimikunnan jäsen. Hän toimii Paperiliiton Kuusankosken os. 19:n loma-asiamiehenä ja työväenlehtiasiamiehenä.

Erkki Mukkila on hoitanut lukuisia kunnallisia luottamustoimia. Tällä hetkellä hän on kaupunginvaltuuston jäsen ja ympäristönsuojelulautakunnan puheenjohtaja. Pohjois-Kymenlaakson ammatillisen koulutuksen kuntainliitossa hän on hallituksen jäsen ja johdokunnan varapuheenjohtaja.

TSL:n Kuusankosken opintojärjestössä hän toiminut toimikunnan jäsenenä usean vuoden ajan sekä ollut myös opintojärjestön opintoneuvoja. Mukkila on suunnitellut sekä vetänyt useita viikonloppukursseja ja luentoja eri tilaisuuksissa ja oppilaitoksissa. Erkki Mukkila on toiminut myös Kuusankosken APJ:n Ay-koulun rehtorina.

Vapaa-aikaansa hän viettää mielellään kalastellen ja luonnossa liikkuen. Myös akvaarion hoito on mieluista puuhaa.

Prosessipäällikkö, insinööri Juhani Salovaara Voikkaan paperitehtaalta täyttää 50 vuotta 28.6.

Juhani Salovaara tuli käyttöinsinööriksi Voikkaan paperitehtaalle vuonna 1970. Nykyiseen tehtäväänsä hänet nimitettiin kuluvan vuoden alussa, mitä ennen hän oli toiminut Voikkaan paperitehtaalla eri tehtävissä.

Hänen vapaa-aikaansa kuuluu mm. hyötyliikunta. Merkkipäivä vastaanotto Voikkaan klubilla klo 12-17.

Osastopäällikkö Antero Taimela paperin markkinoinnin myyntihallinto-osastolta täyttää 50 vuotta 20.6. Hän on syntynyt Säkkiärvellä.

Antero Taimela on tullut yhtiön palvelukseen vuonna 1960. Hän työskenteli lomittajana ja harjoittelijana Voikkaan ja Kymin paperitehtailla vuoteen 1965 asti, jolloin hänet nimitettiin konttoristiksi myyntiosastolle. Tämän jälkeen hän on toiminut markkinointiosastolla eri tehtävissä mm. systeemisunnittelijana ja järjestelmäpäällikkönä. Osastopäälliköksi myyntihallinto-osastolle hänet nimitettiin vuonna 1986.

Taimela on toiminut mm. koululautakunnassa ja vaali-/keskusvaalilautakunnassa. Hän on kiinnostunut myös Lions-toiminnasta.

Vapaa-aikanaan Antero Taimela harrastaa golfia. Merkkipäiväänsä hän aikoo viettää juhannuksen ja lempiharrastuksensa merkeissä matkoilla.

Sauna ja pesutupa kiinni

Kymenrannan sauna ja pesutupa suljetaan 13.7.-8.8. väliseksi ajaksi kesäloman vuoksi.

MYYDÄÄN

Paloharjussa 4 h + k + sauna, 96 m². Puh. 491 145.

Kymmene Papel muuttanut

Portugalissa toimiva paperin myyntiyhtiö Kymmene Papel Lda on muuttanut uusiin tiloihin. Uudet osoitiedot ovat: Kymmene Papel Lda, Rua Viriato, 25-2, Dt, 1000 Lisboa. Puhelin 351-1-54 41 01, 351-1-355 58 65, 351-1-53 27 69 ja telekopio 351-1-356 06 15.

Yleinen verenluovutus

Kuusankoskella järjestetään yleinen verenluovutustilaisuus maanantaina 15.6.1992 klo 11-17 Kansantalon juhlasalissa. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!

Järj. SPR:n Kuusankosken naisjaosto

HENKILÖUUTISIA

Jari-Pekka
Tyyskä

Heikki
Järvenpää

Alo
Ventsel

Kymmene Oy
Konsernihallinto

Oikeustieteen kandidaatti Jari-Pekka Tyyskä, 29, on 1.6.1992 lähtien nimitetty lakimieheksi Kymmene Oy:n konsernihallintoon Helsinkiin. Hän raportoi konsernin hallinto- ja lakiasainjohtaja Magnus Ståhlbergille.

Tyyskä siirtyy konsernihallintoon Kymmene Oy:n tytäryhtiön Wisaforest Oy Ab:n lakimiehen tehtävistä Pietarsaaresta. Hän vastaa edelleen myös Wisaforestin ja Wisapak Oy Ab:n lakiasioista ja toimii näiden yhtiöiden hallitusten sihteerinä.

Kaukas Oy

Apulaisjohtaja, valtiotieteen kandidaatti Heikki Järvenpään tehtäväkenttää laajennetaan siten, että hän 1.6.1992 alkaen hoitaa Kaukas Oy:n yhteiskuntasuhteiden lisäksi EY-asiointia Kymmene-konsernissa.

Kaukas Oy:ssä hän raportoi toimitusjohtaja Hannu Schildtille ja EY-asioissa Kymmene Oy:n toimitusjohtaja Martin Granholmille.

Avustuskassa tiedottaa

Kuusankosken Tehtaitten Avustuskassan varsinainen kassankokous pidettiin Yksyissä 29.4.1992. Kokouksessa vahvistettiin vuoden 1991 tilinpäätös ja toimintakertomus sekä myönnettiin tilivelvollisille vastuuvapaus.

Lisäksi käsiteltiin kassan hallituksen esittämät jäsenmaksujen korotukset työntekijöillä 1,05 %:sta 1,57 %:iin ja eläkeläisillä 1,2 %:sta 1,9 %:iin. Korotukset hyväksyttiin esityksen mukaisina. Korotus on 50 %, josta puolet eli 25 % on jo toteutettu hallituksen päätöksellä 1.3. lähtien. Lisäksi eläkeläisten kohdalla laskuperuste muuttuu. Tämän vaikutus on keskimääräisenä 0,1 %-yksikköä. Muutokset tulevat voimaan 1.7. lähtien, mikäli sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa ne.

Korvauksia Avustuskassa suoritti v. 1991 17 183 425,25 mk. SVL-korvausten osuus oli 12 158 163,44 mk, jolloin lisäetuksien osuudeksi jäi 5 025 261,81 mk. Päivä-, äitiys-, isyys-, vanhempainraha ja erityishoitorahojen osuus kokonaiskorvauksista oli 10 426 340,77 mk. Sairaanhoidon korvausten osuu-

deksi muodostui 6 757 084,48 mk, joka jakautui siten, että SVL-korvauksia oli 2 275 048,77 mk ja lisäetuksia 4 482 035,71 mk.

Kassan jäsenmäärä oli 31.12.1991 2578 työntekijäjäsentä (2055 miestä ja 523 naista). Lisäksi kassassa oli vuoden lopussa 538 eläkeläisjäsentä (454 miestä ja 84 naista). Kokonaisjäsenmäärä oli 3116, jossa vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna 125 jäsentä.

Toimiston aukioaika

Avustuskassan toimisto on avoina asiakaspalvelua varten arkisin ma-pe klo 11-16.

Muutoksista ilmoittaminen

Niin työntekijäjäsenten kuin myös eläkeläisjäsentenkin tulee ilmoittaa kassalle sellaisista muutoksista, joilla on vaikutusta jäsenyyteen ja korvauksiin. Työntekijöiden kohdalla esim. jäsenyyteen ja korvauksiin vaikuttavat opintovapaa-ajat. Eläkeläisjäsenten kohdalla esim. julkiseen laitoshoittoon joutumisella on vaikutusta korvauksiin.

52 VSK · NRO 5-6/1992

UUTIS KYMI

KYMIN PAPERITEOLLISUUS OY:N JULKAISU

Toimitus: Kymin Paperiteollisuus Oy, tiedotus ja markkinointipalvelu, 45700 KUUSANKOSKI. Puh. vaihde (951) 4021, teleksi 52211 kymco sf, telekopio (951) 402 2186. MEMO-tunnus KYTIED. ■ Päätoimittaja: Reijo Virta, puh. (951) 402 2168, toimitussihteerit: Kimmo Rekimies, puh. (951) 402 2169, toimittaja: Irma Niemi, puh. (951) 402 2173, valokuvaaja: Tuomo Pükänen, puh. (951) 45 068. ■ Osoitteenmuutokset: Terttu Niilo-Rämä, puh. (951) 402 2167. ■ Kirjapaino: Kouvolan Painotalo Oy, Katajaharjuntie, 45700 KUUSANKOSKI, puh. vaihde (951) 284 31. ■ Paperi: Griffin KymexCote Matta 115 g/m². ■ ISSN 0358-416X. ■ Lehden seuraava numero ilmestyy 10.7. Lehteen tarkoitettua materiaalia on oltava toimituksessa viimeistään 18.6. klo 16.00.

KYMIN PAPERITEOLLISUUS
Kymmene

"Vihreän aarnikotkan" oppeja kymmeneläisille

Kymmene Oy:ssä järjestettiin kevään aikana markkinointi- ja tuotannollisissa tehtävissä toimiville yhtiöläisille tarkoitettu, ympäristöasioita käsittelevä "Green Griffin" -seminaarisarja. Ulkomaisten myyntiyhtiöiden henkilöstö sai alan tietoa Brysselissä ja Irvinessä, Skotlannissa, ja kotimaisten tytäryhtiöiden edustajille kerrottiin ko. asioista Kuusankoskitalolla 26.5. järjestetyssä tilaisuudessa.

Tilaisuuden avasi Kymin Paperiteollisuus Oy:n toimitusjohtaja Pehr-Eric Pätt. Esitelmissä käsiteltiin kestävän kehityksen periaatetta ja asenteisiin vaikuttamista, kerrottiin kuiduttamisen, valkaisu- ja paperinvalmistuksen ympäristövaikutuksista ja ekotasapainosta. Osanottajille selvitettiin myös ekomerkitöiden nykyvaihe sekä paperin kierrätyksen vaikutuksia toimialalla. Metsäkäsytystä seminaarilaisille valotti mielenkiintoisessa esitelmässään maankäyttöjohtaja Vesa Moisis.

Esitelmöitsijänä Green Griffin -seminaarissa toimivat mm. Kymmene Oy:n ympäristöjohtaja Esko Meloni (vas.) sekä konsultti Göran Lindholm.

Koko päivän kestänyt tilaisuus päättyi Kymmene Oy:n ympäristöpolitiikkaan tutustumiseen ja ryhmätyöskentelyyn. Esitelmöitsijöinä päivän mittaan toimivat ke-

hitysjohtaja Heikki Hassi, ympäristöjohtaja Esko Meloni ja konsultti Göran Lindholm.

Jatkoa etusivulta

Kymmenellä Kuusankoskella...

Investointien kokonaiskustannukset ovat noin 90 miljoonaa markkaa.

Jätevesien keskitetyn käsittelyn ansiosta Kymmene Oy:n Kuusankosken tehtaiden aiheuttama biologinen hapenkulutus vähenee noin 10 tonniin nykyisestä 20 tonnista vuorokaudessa. Tehtaiden yhteenlasketut fosforipäästöt ovat lähellä vuosiksi 1993 ja 1995 asetettua tavoitearvoa, 90 kiloa vuorokaudessa.

Sähkösuodin vähentää pölypäästöjä

Kuusankosken alueen ilmanlaatua parantaa kolmannen sähkösuodimen hankkiminen Kuusanniemen

sellutehtaan soodakattila 2:lle. Kymin Paperiteollisuus Oy ja ABB Fläkt Oy allekirjoittivat suodinta koskevan hankintasopimuksen toukokuun 12. päivänä. 16 metrin levyisen ja 17 metriä korkean sähkösuodimen asennukset aloitetaan kuluvan vuoden lopulla ja tuotannolliseen käyttöön laite otetaan ensi vuoden kesäkuussa. Betonista ja teräksestä tehtävän kannatusrakenteen päälle rakennettava sähkösuodin sijoitetaan nykyisten suodimien yläpuolelle noin 30 metrin korkeudelle maanpinnasta. Hankkeen kustannukset ovat noin 23 miljoonaa markkaa.

Kolmas sähkösuodin on osa soodakattilalaitoksen pöly- ja rikkipäästöjen vähentämiseksi laadittua suunnitelmaa. Rikkipäästöt tuotettua sellutonnina kohden ovat Kuusanniemessä tällä hetkellä Suomen alhaisimmat. Saavutus johtuu savukaasujen puhdistamisesta vesipesureilla molemmilla soodakattiloilla ja sellutehtaan hyvästä rikki/alkali -tasapainosta.

Rikki/alkali -suhteen pysyminen hallinnassa johtuu rikkittömästä klooridioksidin valmistusmenetelmästä.

Alueen suurteollisuuden ja kuntien yhteisen jatkuvatoimisen ilmanlaadun mittausjärjestelmän antamien tuloksien mukaan ilmapäästöt Kuusankoskella alittavat selvästi ohjearvot. Typen oksidien muodostumisessa liikenteellä on merkittävä osuus, katujen hiekoitus aiheuttaa pölypäästöissä ylityksiä keväisin ja rikkipäästöt kasvavat kaukokulkeutumien vuoksi useampikertaisiksi kaakkois- ja etelätuulten vallitessa.

Orgaanisten klooriyhdisteiden päästöt ovat vähentyneet Kuusankosken tehtailla viimeksi kuluneiden viiden vuoden aikana noin 5,7 kilosta sellutonnina kohden 1,5 kilon tasolle.

Koivutoimitukset elpymässä

Venäjän koivukuitutoimitusten kangerreltua toden teolla tammihelmikuun aikana, voidaan nyt panna merkille positiivista kehitystä, todetaan metsähallinnosta. Toimitustahti parani maaliskuussa, jolloin Kaukaan ja Kuusanniemen sellutehtaille saatiin noin 50 000 kuutiometriä puuta. Huh-tikuun toimitukset toteutuivat samalla tasolla.

Määrät ovat rohkaisevia, mutta eivät vielä riittäviä, joten tilanteen normalisoitumisesta ei vielä voida puhua. Metsähallinto toivookin puuntuonnin Venäjältä kasvavan tehtyjen sopimusten mukaiseksi. Eukalyptuksen ja Venäjältä saata- van koivun avulla on konsernin kahden itäisen sellutehtaan tuotanto kuitenkin turvattu suunnitellulla tavalla kesälomiin saakka.

Myös kotimaan puukaupan luonnehditaan olevan normalisoi- tumassa ja tarjonnan olevan riittä- vän.

Rouva Koivisto Paperitaidegallerian kesänäyttelyn suojelijaksi

Suomen Paperitaidegalleriassa Kuusankoskella avataan 26.6. kesänäyttely, jossa tunnettu tekstiilitaiteilija Marja Suna esittäytyy paperitaiteilijana. Näyttelyn nimenä on pelkistetysti "Paperi" ja se on avoinna aina 20.9.1992 saakka. Kesänäyttelyn suojelijaksi on lupautunut rouva Tellervo Koivisto.

Marja Suna on viime aikoina tehnyt kokeiluluontoisesti paperiteoksia, mutta ei ole aikaisemmin järjestänyt omaa näyttelyä tältä alalta. Hän on käyttänyt töissään sekä suomalaista käsin tehtyä paperia että teollisesti valmistettuja taidepainolaatuja ja muita erikoispapereita.

L4-pesemö käynnistyi

Kuusannleimen sellutehtaan 4-linjan uusi pesemö käynnistyi vapun jälkeen. Pesemön vesilajot sekä automaation ja Instrumentoinnin testaukset tehtiin ennen selsokkia. Massa-ajo aloitettiin sellutehtaan käynnistyessä selsokin jälkeen.

Käyntiinlähdessä ei ollut tuotantopäällikkö Markku Laakso- sen mukaan ongelmia. "Kun keittimien toiminta tasaantui käynnistyksen jälkeen, pesemö on toiminut erittäin tehokkaasti eikä siinä ole ilmennyt teknisiä häiriöitä." Vanha pesemö oli tuotannon

pullonkaula. Uusi pesemö on mitoitettu 4-linjan mukaisesti 900 tonnin päivätuotannolle. Nykyisillä keittimillä päästään noin 600 tonnin tuotantoon, joten 4-linjan tuotantokyky on kasvanut 50-70 tonnia vuorokaudessa.

Tehostuneen pesun ansiosta valkaisuun menevä massa on puhtaampaa. Pesuhäviötaso - massan mukana valkaisuun joutuvien kemikaalien määrä - on laskenut, mikä puolestaan vähentää jonkin verran jätevesikuormitusta. Kuo- hanestoaineiden käyttö on myös voitu lopettaa.

Eerolan golfkenttä hyvässä kunnossa

"Avasimme Eerolan kentän samaan aikaan kuin pelit aloitettiin muillakin Etelä-Suomen golfkentillä. Meidän kenttämme on useimpien täällä vierailleen mielestä kuitenkin selvästi paremmassa kunnossa", kertoo golfkenttämestari Pentti Sopenen.

Kenttä talvehti hyvin, talvituhoja ei juuri syntynyt. Kentän käyttöönottoa aikaisti se, että alueelle ajettiin lumien aikana 150 tonnia tuhkaa Voikkaan höyryvoimalaitoksesta. Tuhkan tummentama maa lämpeni nopeasti ja nurmikko lähti rivakasti kasvuun. "Puu- tuhka vastaa lannoitusvaikutukseltaan kalkkia. Lisäksi siinä on kalia. Tuhkan käytöstä meillä on Eerolassa kokemuksia jo 1970-luvulta alkaen", kertoo Sopenen.

Kentän kunnostustyöt aloitettiin huhti-toukokuun vaihteessa ja

puolet kentästä otettiin käyttöön 8. toukokuuta. Koko kierros Eerolassa voitiin pelata ensimmäisen kerran 12. toukokuuta.

Pelaajia on ollut runsaasti, toukokuun loppuun mennessä yhteensä 1 150 tiiausaikaa eli noin 3 000 pelikierrosta. Vieraspelaajien osuus on noin 10 prosenttia. Mikäli harjoituskenttä otetaan mukaan, golfaajia on Eerolassa käynyt lähes 4 000."

Toukokuussa Eerolassa oli työvoimaa yhdeksän henkilöä, kesäkuussa määrä lisääntyi muutamalla. "Kuivuuksa teettää meille tällä hetkellä runsaasti töitä. Sinä aikana kun kentällä ei ole pelaajia, pumppaamme sinne vettä noin 20 000 litraa tunnissa", kertoo Sopenen.

Vieraspelaajien huomattavaan osuuteen on yksi syy se, että Eerolassa järjestetään Golfin SM-kisat 27.-30. elokuuta.

Elvytystaitoa oppimassa

Kymmene Oy:n Kuusankosken tehtaiden johtajille järjestettiin 26.5. ensiapukoulutusta. Tilaisuus liittyi SPR:n valtakunnalliseen 'Elvytystaito joka kolmannelle' -kampanjaan.

Harjoitusvuorossa (oik.) voimajohtaja Ossi Koskipuro ja sellutehtaan johtaja Pekka Koivisto, opastajana johtava työterveyshoitaja Anna-Liisa Metso.

Chapelle Darblay pysäyttää paperikoneen

Päällystetyn aikakauslehtipaperin tuotantoon erikoistunut Chapelle Darblayn Saint-Etienne-du-Rouvrayssa sijaitseva tehdas suuntaa koko tuotanto- ja markkinointiponnistuksensa LWC- ja MWC-paperien tuotantoon.

Syynä muutokseen on yhtiön pyrkimys vastata muuttuneiden markkinoidensa vaatimuksiin. LWC- ja MWC-paperilajit vastaavat hyvin kysyntää ja parhaiten kannattavuusvaatimuksia.

Yhtiö suunnittelee pysäyttävänsä mahdollisimman pian yhden vanhan paperikoneen. Noin 45 000 tonnia vuodessa tuottavan PK 5:n tuotantosuunta ei enää vastaa nykyistä kehitystä ja kannattavuus on olematon.

Toimintansa lopettava PK 5 käynnistyi vuonna 1934 ja se modernisoitiin täydellisesti vuonna 1969. Massey-menetelmällä paperia päällystetään koneen radanleveys on 3 520 mm.

Paperikoneen pysäyttäminen merkitsee 52 työpaikan menetystä yhteensä 600 työntekijän osalta. Toimenpide koskee ainoastaan työntekijöitä, jotka voivat siirtyä pois yhtiöstä varhaiseläkejärjestelyjen avulla.

Chapelle Darblay on Kymmene Oy:n tytäryhtiö.